

บทที่ 4

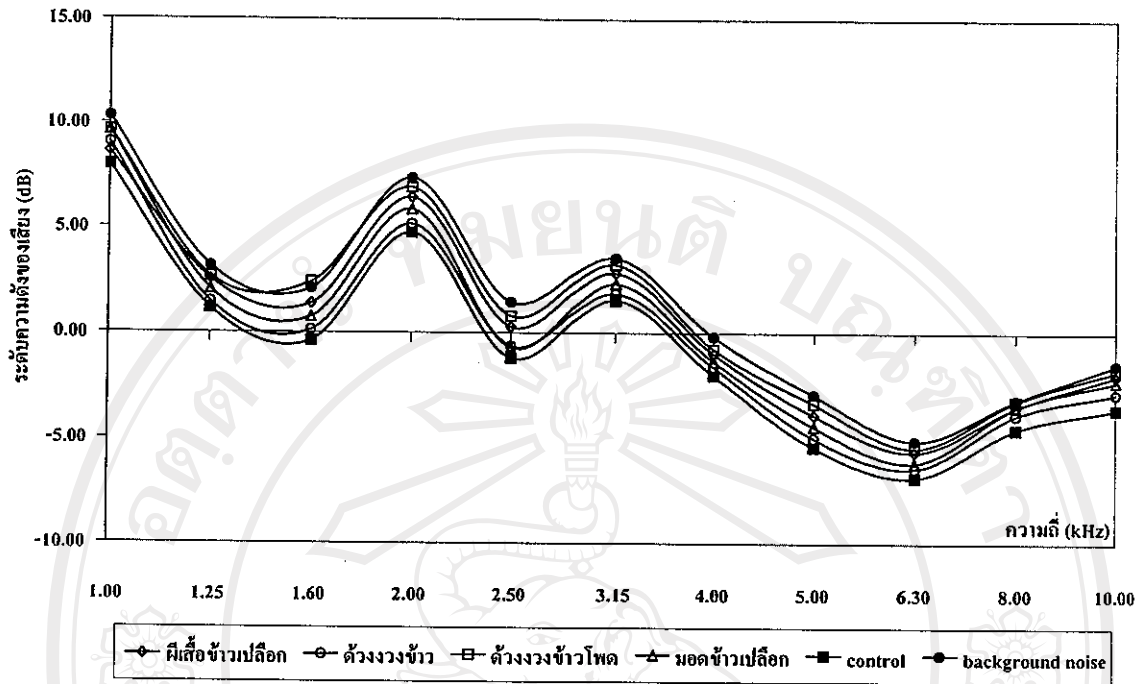
ผลการทดลองและวิจารณ์

การทดลองที่ 1 การศึกษาลักษณะของคลื่นเสียงจากการเข้าทำลายของผีเสื้อข้าวเปลือก ดัชนีเสียงข้าว
ดัชนีเสียงข้าวโพด และมอดข้าวเปลือกภายในเมล็ดข้าวเปลือก

1.1 การบันทึกลักษณะคลื่นเสียงของผีเสื้อข้าวเปลือก ดัชนีเสียงข้าว ดัชนีเสียงข้าวโพด และ
มอดข้าวเปลือก

การบันทึกลักษณะคลื่นเสียงที่เกิดจากการกินอาหารหรือการเคลื่อนที่ของแมลง เริ่มตั้งแต่
ระยะไข่ ไประยะตัวหนอนซึ่งเจริญเติบโตอยู่ในเมล็ด ตลอดจนเข้าสู่ระยะดักแด้และเจาะเมล็ด
ออกมาเป็นตัวเต็มวัยโดยจะบันทึกเสียงจากตัวอย่างเมล็ดข้าวเปลือก 500 กรัม ที่มีแมลงเข้าทำลายอยู่
ประมาณ 100 ตัว เปรียบเทียบกับเสียงของสภาพแวดล้อม (background noise) ขณะทำการทดลอง
และชุดควบคุม ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าเสียงที่บันทึกได้นั้นเป็นเสียงที่เกิดจากแมลง หรือเป็นเสียงที่เกิด
จากสภาพแวดล้อมเป็นตัวกำหนด ในช่วงความถี่เสียงระหว่าง 1-10 kHz ซึ่งเป็นช่วงความถี่ที่มีราย
งานว่าคลื่นเสียงของแมลงศัตรูในโรงเก็บบางชนิดอยู่ในช่วงความถี่นี้ ตัวอย่างเช่นเสียงการกิน
อาหารหรือการเคลื่อนที่ของตัวหนอนดัชนีเสียงข้าวจะอยู่ในช่วง 1-7 kHz (Drzewiecki and Shuman,
2001) และยังมีงานทดลองการตรวจวัดเสียงกับแมลงชนิดเดียวกันนี้ที่ช่วงความถี่ 1-10 kHz และ 3-
6 kHz ตามลำดับ (Mankin *et al.* 1996, 1999) ที่อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 30 ± 2 องศาเซลเซียส และ
ความชื้นสัมพัทธ์ 70 เปอร์เซ็นต์

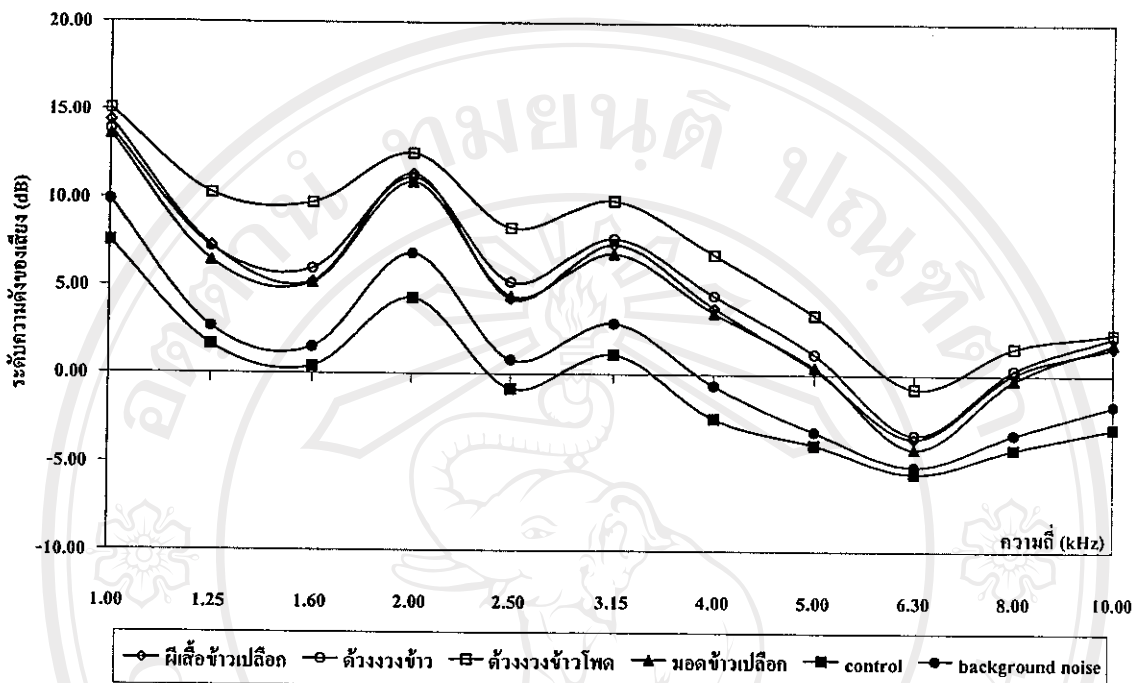
จากการตรวจวัดลักษณะคลื่นเสียงของผีเสื้อข้าวเปลือก ดัชนีเสียงข้าว ดัชนีเสียงข้าวโพด และ
มอดข้าวเปลือกในระยะไข่เมื่อเปรียบเทียบเสียงของแมลงแต่ละชนิด พบว่าระดับความดังของเสียง
จากดัชนีเสียงข้าวโพดมีค่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ผีเสื้อข้าวเปลือก มอดข้าวเปลือก และดัชนีเสียงข้าว
ตามลำดับ โดยระดับความดังของเสียงแมลงทั้งหมดมีค่าน้อยกว่าเสียง background noise แต่มาก
กว่าชุดควบคุมทุกช่วงความถี่ที่ตรวจวัด (ภาพ 1) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการตรวจวัดเสียงในระยะนี้มี
ประสิทธิภาพหรือความแม่นยำน้อย เพราะในระยะไข่แมลงมีกิจกรรมที่ทำให้เกิดเสียงขึ้นน้อยหรือ
ไม่มีเลย ดังนั้นเสียงจากการทดลองครั้งนี้จึงเป็นเสียงที่เกิดจากอิทธิพลของเสียงสภาพแวดล้อมเป็น
หลัก

ภาพ 1 ลักษณะคลื่นเสียงของผีเสื้อข้าวเปลือก ตัวงวงข้าว ตัวงวงข้าวโพด และมอดข้าวเปลือกในระยะไข่ หลังจากตัวเมียวางไข่ 24 ชั่วโมง

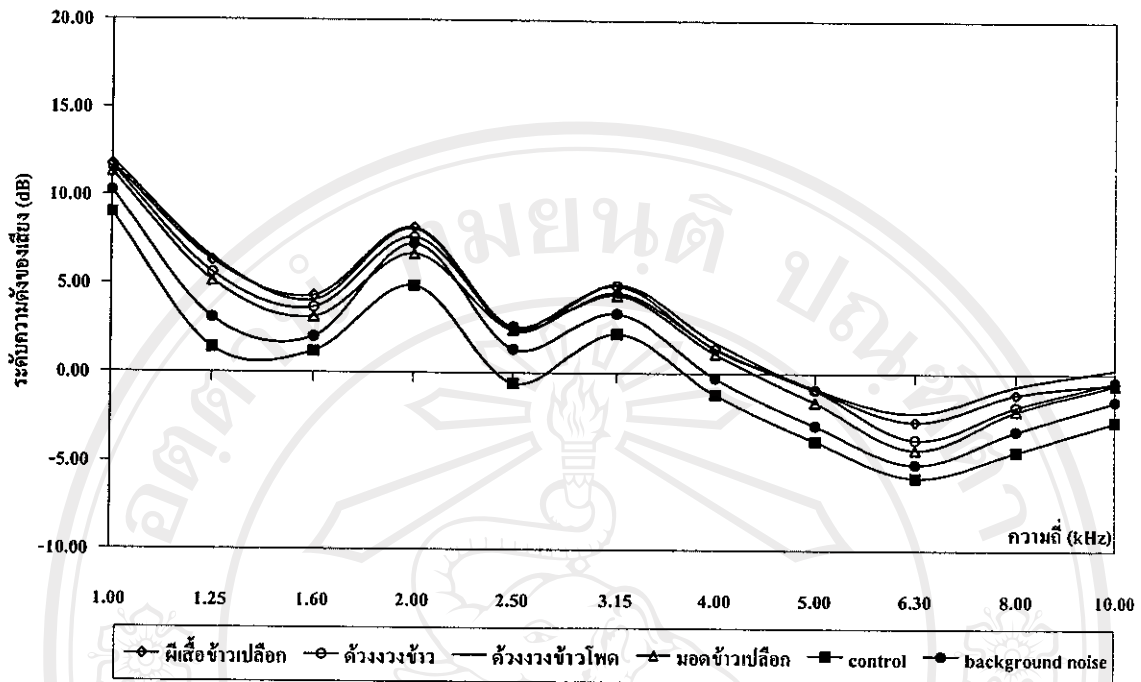
ระยะตัวหนอนเป็นช่วงที่แมลงมีกิจกรรมการกินอาหาร หรือการเคลื่อนที่ที่เกิดขึ้นมากที่สุด จึงได้ตรวจวัดเสียงของตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือก ตัวงวงข้าว ตัวงวงข้าวโพด และมอดข้าวเปลือก ในระยะที่ตัวหนอนมีการเจริญเติบโตสูงที่สุด ซึ่งจะเป็นระยะที่แมลงมีกิจกรรมที่ทำให้เกิดเสียงมากกว่าในช่วงอื่นๆ จากการทดลองพบว่าเสียงของตัวงวงข้าวโพดมีค่าสูงกว่าเสียงของ ตัวงวงข้าว ส่วนเสียงของผีเสื้อข้าวเปลือกและมอดข้าวเปลือกมีค่าใกล้เคียงกัน โดยระดับความความดังของเสียงจากแมลงทุกชนิดมีค่ามากกว่าเสียง background noise และชุดควบคุมที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ตลอดช่วงความถี่ระหว่าง 1-10 kHz (ภาพ 2) ทั้งนี้เพราะช่วงที่ตรวจวัดเสียงตัวหนอนมีขนาดโตมากกว่าระยะอื่น และมีการกินอาหารหรือเคลื่อนที่ภายในเมสซี้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทำให้เกิดเสียงได้อย่างเพียงพอที่จะแสดงถึงความแตกต่างระหว่างเสียงของแมลงกับเสียง background noise ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าขนาดของแมลงก็เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการตรวจวัดเสียงเช่นเดียวกับปริมาณของแมลง ดังที่ Hagstrum and Flinn (1993) กล่าวว่าไว้ว่าการตรวจสอบเสียงของแมลงใช้ได้ผลดีกับแมลงศัตรูในโรงเก็บบางชนิดเท่านั้นเช่น มอดแป้ง มอดข้าวเปลือก และตัวงวงข้าว แต่ยังคงขาดประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้กับแมลงที่มีขนาดเล็ก เช่น ตัวงอกฟืนเลื้อย และ rusty grain beetle

เป็นต้น เช่นเดียวกับ Hagstrum *et al.* (1988) ที่รายงานว่าเสียงของมอดข้าวเปลือกในระยะตัวเต็มวัย มีค่ามากกว่าระยะตัวอ่อนประมาณ 37 เท่า

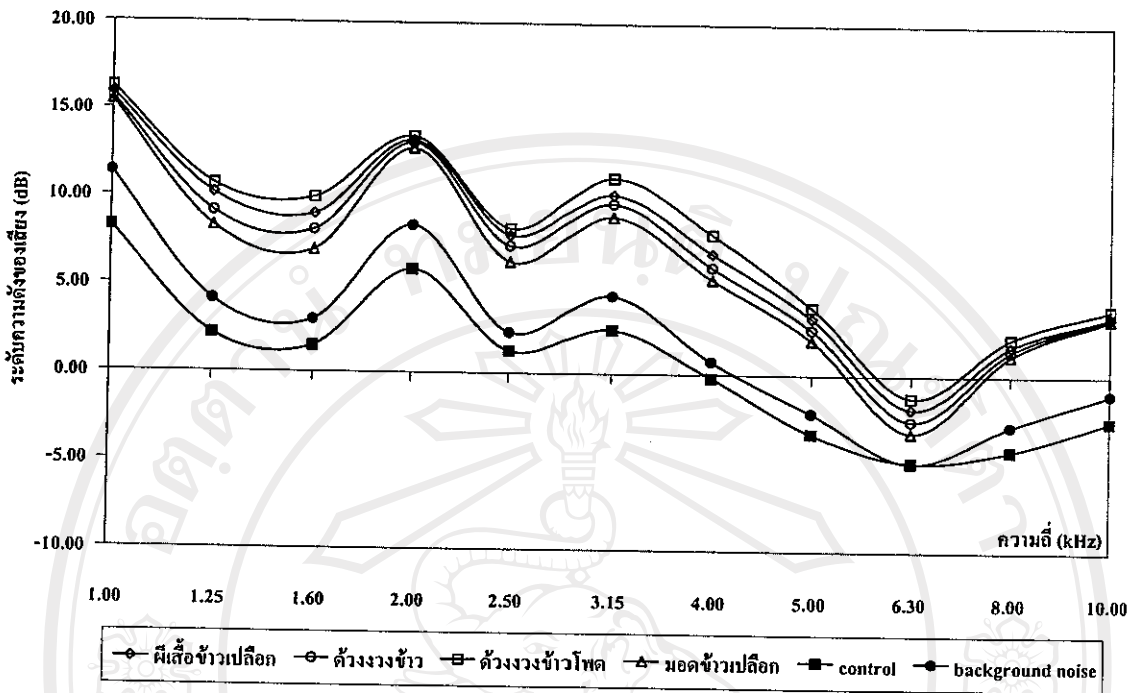
ภาพ 2 ลักษณะคลื่นเสียงของผีเสื้อข้าวเปลือก ตัวงวงข้าว ตัวงวงข้าวโพด และมอดข้าวเปลือกในระยะตัวหนอนที่อาศัยอยู่ภายในเมล็ดข้าวเปลือก

ระยะดักแด้แมลงมีกิจกรรมต่างๆ ลดลง หยุดการกินอาหาร และมีการเคลื่อนที่น้อยมาก แมลงจะเข้าสู่ระยะพักตัวก่อนพัฒนาเป็นตัวเต็มวัย เสียงของแมลงมีการปรับตัวลดลงจากระยะตัวหนอนแต่ยังมีค่ามากกว่าเสียง background noise และชุดควบคุม ทำให้การบันทึกเสียงของแมลงในช่วงนี้จึงยังไม่เห็นความแตกต่างระหว่างเสียงของแมลงกับเสียง background noise ได้อย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับในระยะตัวหนอน และจากการทดลองพบว่าเสียงของแมลงแต่ละชนิดมีค่าใกล้เคียงกัน โดยเสียงของมอดข้าวเปลือกมีค่าน้อยที่สุด แต่ยังคงมากกว่าเสียงของ background noise ในทุกช่วงความถี่ที่ตรวจวัด ยกเว้นที่ความถี่ 2 kHz ซึ่งเสียงของแมลงมีค่าน้อยกว่าเสียง background noise (ภาพ 3) โดยเสียงที่ตรวจวัดได้ในครั้งนี้อาจเป็นผลมาจากเกิดการสั่นสะเทือนในการเคลื่อนที่ของแมลงซึ่งไม่ได้เกิดจากเสียงการกัดกินอาหารของแมลงโดยตรง

ภาพ 3 ลักษณะคลื่นเสียงของผีเสื้อข้าวเปลือก ตัวงวงข้าว ตัวงวงข้าวโพด และมอดข้าวเปลือกใน ระยะคักเค้ที่อาศัยอยู่ภายในเมล็ดข้าวเปลือก

ระยะตัวเต็มวัยแมลงมีการเคลื่อนที่ออกจากเมล็ด อีกทั้งแมลงบางชนิดยังมีการกัดกินเมล็ด ข้าวเปลือกทำให้เกิดเสียงหรือการสั่นสะเทือนเพียงพอสำหรับการตรวจวัด และจากการทดลองพบว่าเสียงของแมลงมีค่ามากกว่าเสียง background noise และหาคควบคุมอย่างเห็นได้ชัด โดยเสียงของ ตัวงวงข้าวโพดมีค่ามากที่สุด ทั้งนี้เพราะมีขนาดใหญ่กว่าแมลงชนิดอื่นอีกทั้งตัวเต็มวัยยังมีการกัดแทะเมล็ดจึงทำให้เกิดเสียงที่ดังกว่าแมลงชนิดอื่น รองลงมาได้แก่ ผีเสื้อข้าวเปลือก ตัวงวงข้าว และมอดข้าวเปลือก ตามลำดับ (ภาพ 4)

ภาพ 4 ลักษณะคลื่นเสียงของผีเสื้อข้าวเปลือก ค้างวงงข้าว ค้างวงงข้าวโพด และมอดข้าวเปลือกในระยะตัวเต็มวัย ภายในตัวอย่างเมล็ดข้าวเปลือก

1.2 การศึกษาวงจรชีวิต

ผีเสื้อข้าวเปลือกตัวเมียจะวางไข่ที่ผิวของเมล็ดข้าวเปลือกโดยเห็นกลุ่มไข่สีขาว รูปร่างยาวรีประมาณ 0.40 มิลลิเมตร ต่อมาจึงเปลี่ยนเป็นสีชมพู ระยะไข่ประมาณ 3.65 วัน เมื่อไข่ฟักจะเห็นตัวหนอนสีชมพูแดงยาว 0.50 มิลลิเมตร แล้วจึงเจาะเข้าไปเจริญเติบโตอยู่ภายในเมล็ด เมื่อหนอนเจริญเติบโตเต็มที่มีความยาว 3.00 มิลลิเมตร ระยะตัวหนอน 17.50 วัน ก่อนเข้าดักแด้ตัวหนอนจะกัดทะลุเปลือกเมล็ดข้าวเป็นรูกลมเหลือเพียงเยื่อบางๆ ปิดไว้แล้วจึงเข้าดักแด้อยู่ภายในเมล็ด ขนาดของดักแด้ 2.50 มิลลิเมตร ระยะดักแด้ประมาณ 3.12 วัน จึงกลายเป็นผีเสื้อขนาดเล็กสีน้ำตาลอ่อนมีความยาว 7.00 มิลลิเมตร ตัวเต็มวัยมีชีวิตประมาณ 5.73 วัน ครบวงจรชีวิตใช้เวลา 24.27 วัน

ค้างวงงข้าวและค้างวงงข้าวโพด ตัวเมียจะวางไข่ในหลุมโดยใช้ปากเจาะเป็นรูรูปทรงกระบอก หลังจากวางไข่แล้วจะขบเมือกปิดทับไว้จึงปรากฏให้เห็นเป็นจุดขนาดเล็กที่ผิวเมล็ดข้าวกล้อง ไข่มีลักษณะยาวรีสีขาวขนาด 0.30 มิลลิเมตร ตัวหนอนมีสีครีม หัวสีน้ำตาล รูปร่างอ้วนสั้นเมื่อโตเต็มที่มีขนาด 2.50 มิลลิเมตร ตัวหนอนค้างวงงข้าวโพดจะใหญ่กว่ามีขนาดประมาณ 3.10 มิลลิเมตร ดักแด้เป็นแบบ exarate สีครีม ดักแด้ของค้างวงงข้าวมีขนาด 2.50 มิลลิเมตร และค้างวงงข้าวโพดมีขนาด 3.00 มิลลิเมตร ค้างวงงข้าวมีระยะไข่ประมาณ 4.25 วัน ระยะตัวหนอน 24.65 วัน

ระยะดักแด้ 5.75 วัน ตัวเต็มวัยมีชีวิตประมาณ 20.40 วัน วงจรชีวิตตั้งแต่เริ่มวางไข่จนพัฒนาเป็นตัวเต็มวัยใช้เวลาประมาณ 34.65 วัน ส่วนด้วงวงงข้าวโพดมีระยะไข่ 4.00 วัน ระยะตัวหนอน 23.75 วัน ระยะดักแด้ 5.50 วัน ตัวเต็มวัยมีชีวิตประมาณ 25.00 วัน ครบวงจรชีวิตใช้เวลา 33.25 วัน

มอดข้าวเปลือกตัวเมียจะวางไข่บนผิวเมล็ดหรือระหว่างเมล็ดข้าวเปลือกไข่มีสีขาวครีม รูปร่างยาวรีขนาด 0.20 มิลลิเมตร มีระยะไข่ประมาณ 5.75 วัน ตัวหนอนมีสีขาว ลักษณะโค้งงอ ลำตัวอ้วน ขาสั้น เมื่อโตเต็มที่มีขนาด 2.00 มิลลิเมตร ระยะตัวหนอนใช้เวลา 24.50 วัน มีการเข้าดักแด้ทั้งภายในและภายนอกเมล็ดข้าวเปลือก ระยะดักแด้ใช้เวลาประมาณ 6.00 วัน ตัวเต็มวัยเมื่อเจาะออกจากเมล็ดมีชีวิตประมาณ 32.15 วัน ครบวงจรชีวิตใช้เวลา 36.25 วัน

ตาราง 2 วงจรชีวิตของผีเสื้อข้าวเปลือก ด้วงวงงข้าว ด้วงวงงข้าวโพด และมอดข้าวเปลือก

ระยะการเจริญ	เวลา (วัน)			
	ผีเสื้อข้าวเปลือก	ด้วงวงงข้าว	ด้วงวงงข้าวโพด	มอดข้าวเปลือก
ไข่ (egg)	3.65 ± 0.24	4.25 ± 0.15	4.00 ± 0.23	5.75 ± 0.01
ตัวหนอน (larva)	17.50 ± 0.17	24.65 ± 0.19	23.75 ± 0.15	24.50 ± 0.05
ดักแด้ (pupa)	3.12 ± 0.16	5.75 ± 0.23	5.50 ± 0.18	6.00 ± 0.17
ตัวเต็มวัย (adult)	5.73 ± 0.47	20.40 ± 0.14	25.00 ± 0.20	32.15 ± 0.03

หมายเหตุ : ที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส และความชื้นสัมพัทธ์ 70 เปอร์เซ็นต์

การทดลองที่ 2 การประเมินจำนวนประชากรของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือก ที่อาศัยอยู่ในเมล็ดข้าวเปลือกด้วยการวัดเสียง

การตรวจวัดเสียงของแมลงเพื่อสำหรับประเมินจำนวนประชากรของผีเสื้อข้าวเปลือก ที่เข้าทำลายอยู่ในเมล็ดข้าวเปลือก โดยเสียงที่บันทึกได้เป็นเสียงที่เกิดจากกิจกรรมทั้งการกินอาหารหรือการเคลื่อนที่ของแมลง รวมไปถึงเสียงที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมขณะทำการทดลอง (background noise) โดยบันทึกเสียงของแมลงตั้งแต่ช่วงที่แมลงยังอยู่ในระยะไข่จนฟักออกจากเมล็ดเป็นตัวเต็มวัย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเสียงแมลงระหว่างชุดการทดลองที่มีจำนวนแมลงแตกต่างกัน 10 กรรมวิธี โดยมีชุดควบคุม (control) ที่ไม่มีแมลงเข้าทำลายอยู่ในเมล็ดกับเสียง background noise ที่อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 30 ± 2 องศาเซลเซียส และความชื้นสัมพัทธ์ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งจำนวนของแมลงที่แตกต่างกันนั้นเป็นจำนวนของตัวเต็มวัยที่เจาะออกมาจากเมล็ดข้าวเปลือกหลังสิ้นสุดการทดลองแล้ว และถือว่าเป็นจำนวนของแมลงที่ใช้ตลอดการทดลองมีดังนี้คือ 72 185 236 295 359 383 470 530 742 และ 856 ตัว ตามลำดับ โดยปริมาณแมลงทั้งหมดมีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

การบันทึกเสียงในวันที่ 2 หลังจากใส่ไข่ของผีเสื้อข้าวเปลือกลงในตัวอย่างเมล็ด พบว่าในกรรมวิธี 5-11 เสียงของแมลงที่ตรวจวัดได้มีค่าเท่ากับ 14.324 14.486 14.554 14.591 14.606 14.625 และ 14.640 เดซิเบล ตามลำดับ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับเสียงจากชุดควบคุมในกรรมวิธี 1 และยังมีค่ามากกว่าเสียงที่ตรวจวัดได้จากกรรมวิธี 2-4 ที่เท่ากับ 10.812 13.146 และ 14.278 เดซิเบล ที่พบว่าเสียงของแมลงนั้นไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับชุดควบคุมที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ (ตาราง 3) เนื่องจากในช่วงนี้แมลงยังอยู่ในระยะไข่ เสียงที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ของแมลงจึงยังมีอยู่น้อยมาก ทำให้ไม่มีความแตกต่างของเสียงแมลงในแต่ละระดับจำนวนของแมลงอย่างชัดเจน แต่เนื่องจากปริมาณไข่ของผีเสื้อข้าวเปลือกที่มากขึ้นอาจมีส่วนทำให้เสียงที่ตรวจวัดได้มีค่าเพิ่มขึ้นตามลำดับ แม้จะไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติก็ตาม ส่วนเสียง background noise ที่วัดได้ขณะทำการทดลองในครั้งนี้มีค่าประมาณ 14.305 เดซิเบล ซึ่งมีค่ามากกว่าเสียงที่ตรวจวัดจากการทดลองในกรรมวิธี 1-4 เหตุที่เสียงจากชุดการทดลองมีค่าน้อยกว่าเสียง background noise เพราะว่ามีเมล็ดข้าวเปลือกมีคุณสมบัติในการดูดซับเสียง ทำให้เสียงที่มาจากสภาพแวดล้อมถูกลดทอนไปบางส่วนก่อนจะไปถึงไมโครโฟนที่เป็นตัวตรวจรับเสียง อีกทั้งกรรมวิธีดังกล่าวแมลงยังอยู่ในระยะไข่ และมีปริมาณน้อยจึงไม่สามารถทำให้เกิดเสียงที่มากกว่าเสียง background noise ได้ ซึ่งแตกต่างจากกรรมวิธีอื่นที่ถึงแม้แมลงจะอยู่ในระยะเดียวกันแต่ก็มีปริมาณ

ของไข่มากกว่า เสียงที่เกิดขึ้นจึงแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างเสียงของแมลงกับ background noise ได้

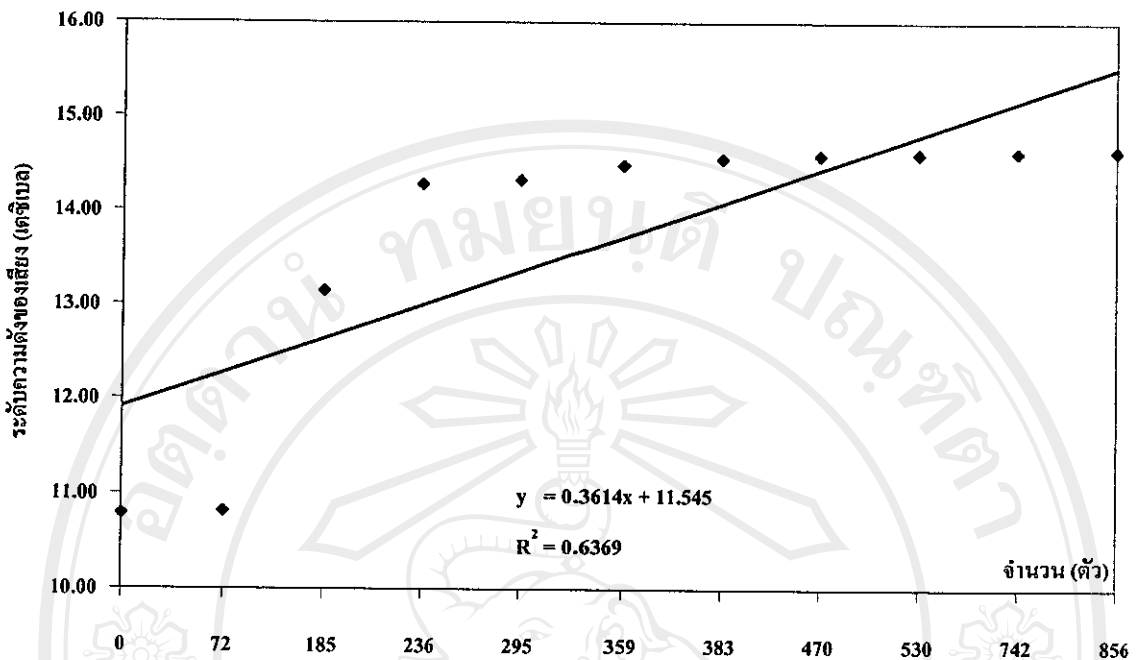
ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับจำนวนแมลง ในระยะการเจริญนี้ซึ่งวิเคราะห์โดยวิธี regression คือ $y = 0.3614x + 11.545$ และ $R^2 = 0.6369$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือปริมาณของแมลง (ตัว) (ภาพ 5)

ตาราง 3 จำนวนแมลงและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่ อายุ 2 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณไข่ (ฟอง)	จำนวนแมลง (ตัว)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0 ^k	10.787 ± 0.0802 ^b
2 (100)	72 ^j	10.812 ± 0.1006 ^b
3 (200)	185 ⁱ	13.146 ± 2.1854 ^b
4 (300)	236 ^h	14.278 ± 0.0069 ^b
5 (400)	295 ^g	14.324 ± 0.0139 ^a
6 (500)	359 ^f	14.486 ± 0.0075 ^a
7 (600)	383 ^e	14.554 ± 0.0315 ^a
8 (700)	470 ^d	14.591 ± 0.0061 ^a
9 (800)	530 ^c	14.606 ± 0.0180 ^a
10 (900)	742 ^b	14.625 ± 0.0196 ^a
11 (1,000)	856 ^a	14.640 ± 0.0208 ^a
%CV	0.43	8.34
LSD	1.35	1.93

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์

ภาพ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับจำนวนของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 2 วัน หลังจากวางไข่

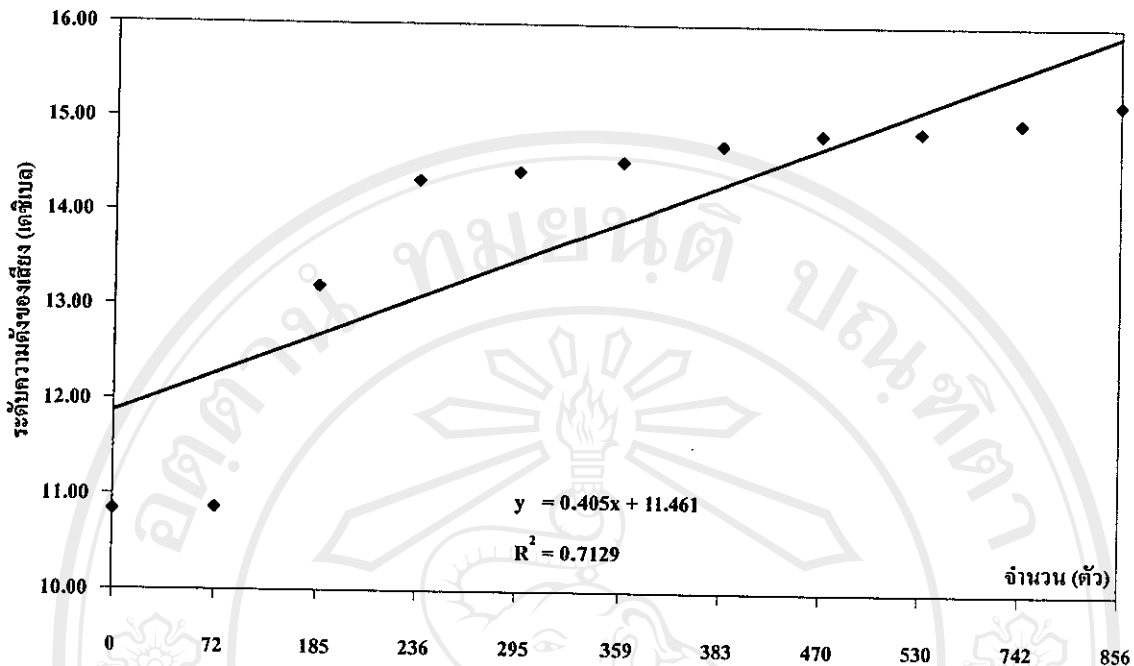
ในวันที่ 4 เป็นช่วงที่ตัวหนอนของผีเสื้อข้าวเปลือกเริ่มฟักออกจากไข่ และเจาะเข้าไปอาศัยเจริญอยู่ภายในเมล็ด กิจกรรมส่วนใหญ่ของแมลงเพิ่งเริ่มต้นในขณะนี้ เสียงของแมลงที่ตรวจวัดได้จึงเพิ่มขึ้นจากวันแรกของการทดลอง ผลการทดลองพบว่าเสียงของแมลงนั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามปริมาณของแมลง ซึ่งจะเห็นได้จากกรรมวิธี 8-11 ที่มีปริมาณของแมลงมากเสียงที่บันทึกได้จึงมีค่ามากสุดในช่วงเวลานี้คือ 14.842 14.879 14.978 และ 15.181 เดซิเบล ตามลำดับ และมีค่ามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับเสียงจากชุดควบคุมที่วัดเสียงได้เท่ากับ 10.837 เดซิเบล ซึ่งไม่มีการเข้าทำลายของแมลงอยู่ภายในเมล็ดเลย กับกรรมวิธี 2 และ 3 ที่มีปริมาณของแมลงและเสียงน้อยสุดซึ่งเท่ากับ 10.862 และ 13.196 เดซิเบล แต่เมื่อมองถึงความแตกต่างกับกรรมวิธี 4-7 พบว่าเสียงมีค่ามากกว่าแต่ยังมีไม่ความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ เพราะช่วงนี้เป็นระยะที่แมลงเริ่มฟักออกจากไข่และตัวหนอนยังมีขนาดเล็กมาก ถึงแม้ว่าจะมีปริมาณของแมลงแตกต่างกันก็ตาม เสียงที่เกิดจากกิจกรรมของแมลงนั้นยังมีไม่มากพอที่จะแสดงให้เห็นความแตกต่างได้อย่างชัดเจน (ตาราง 4) และการตรวจวัด background noise ของการทดลองในระยะนี้มีค่าเฉลี่ยประมาณ 14.238 เดซิเบล โดยมีค่ามากกว่าเสียงของแมลงจากกรรมวิธี 2-3 และเสียงที่บันทึกจากชุดควบคุมตามลำดับ

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับจำนวนแมลง ในวันที่ 4 คือ $y = 0.405x + 11.461$ และ $R^2 = 0.7129$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือจำนวนของแมลง (ตัว) (ภาพ 6)

ตาราง 4 จำนวนแมลงและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 4 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณ ไข่ (ฟอง)	จำนวนแมลง (ตัว)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0 ^k	10.837 ± 0.0802 ^c
2 (100)	72 ^j	10.862 ± 0.1006 ^c
3 (200)	185 ⁱ	13.196 ± 2.1854 ^b
4 (300)	236 ^h	14.330 ± 0.0234 ^{ab}
5 (400)	295 ^b	14.429 ± 0.1692 ^{ab}
6 (500)	359 ^f	14.542 ± 0.0613 ^{ab}
7 (600)	383 ^c	14.723 ± 0.0661 ^{ab}
8 (700)	470 ^d	14.842 ± 0.0040 ^a
9 (800)	530 ^c	14.879 ± 0.0525 ^a
10 (900)	742 ^b	14.978 ± 0.0078 ^a
11 (1,000)	856 ^a	15.181 ± 0.0478 ^a
%CV	0.43	8.27
LSD	1.35	1.93

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับจำนวนของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 4 วัน หลังจากวางไข่

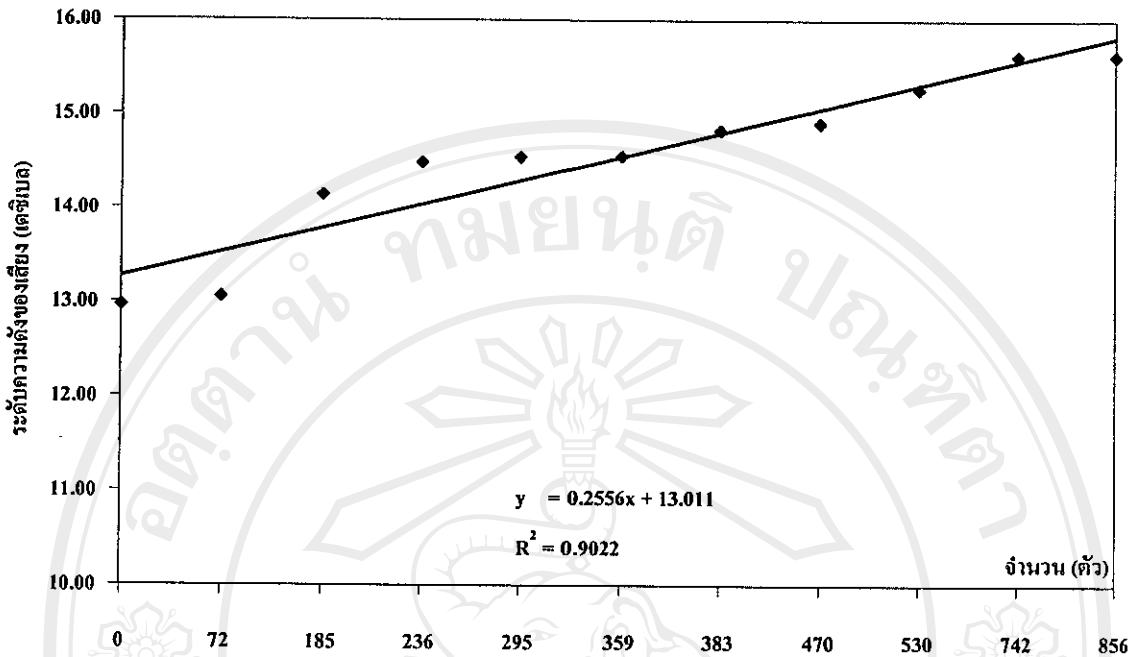
วันที่ 6 ผลการทดลองพบว่าแนวโน้มของเสียงแมลงที่บันทึกได้ยังคงเพิ่มขึ้นตามระยะการเจริญกับปริมาณของแมลง ในกรรมวิธี 7-11 เสียงมีค่ามากที่สุดคือ 14.828 14.907 15.270 15.624 และ 15.625 เดซิเบล ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุมและกรรมวิธี 2 ที่มีค่าเท่ากับ 12.961 และ 13.054 เดซิเบล แต่กับกรรมวิธี 3-6 ที่เสียงของแมลงมีค่าเท่ากับ 14.138 14.487 14.542 และ 14.553 เดซิเบล ตามลำดับ กลับไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ในกรรมวิธี 2-6 นี้เสียงของแมลงไม่มีความแตกต่างจากชุดควบคุมแม้ว่าจะมีแมลงเข้าทำลายอยู่ภายในเมล็ดก็ตาม เพราะจากการศึกษาวงชีวิตของผีเสื้อข้าวเปลือก ช่วงนี้แมลงยังเป็นตัวหนอนในระยะแรกๆ ที่มีขนาดเล็กและเริ่มมีการกินอาหารอย่างต่อเนื่อง เสียงที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมในช่วงนี้จะเห็นว่ามีค่าเพิ่มขึ้นตามจำนวนของแมลง แต่อาจยังไม่มากพอที่จะทำให้เกิดความแตกต่างของเสียงได้อย่างชัดเจน เช่นเดียวกับผลการทดลองในวันที่ 4 (ตาราง 5) ค่าเฉลี่ยของ background noise ในการทดลองนี้คือ 14.483 เดซิเบล ซึ่งยังคงมีค่ามากกว่าในชุดควบคุมและกรรมวิธี 2 กับ 3

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับจำนวนแมลงในวันที่ 6 คือ $y = 0.2556x + 13.011$ และ $R^2 = 0.9022$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือจำนวนของแมลง (ตัว) (ภาพ 7)

ตาราง 5 จำนวนแมลงและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 6 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณไข่ (ฟอง)	จำนวนแมลง (ตัว)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0 ^k	12.961 ± 0.0055 ^b
2 (100)	72 ^j	13.054 ± 0.0130 ^b
3 (200)	185 ⁱ	14.138 ± 0.0239 ^{ab}
4 (300)	236 ^h	14.487 ± 0.0191 ^{ab}
5 (400)	295 ^g	14.542 ± 0.0273 ^{ab}
6 (500)	359 ^f	14.553 ± 0.0190 ^{ab}
7 (600)	383 ^e	14.828 ± 0.1932 ^a
8 (700)	470 ^d	14.907 ± 0.0320 ^a
9 (800)	530 ^c	15.270 ± 1.9617 ^a
10 (900)	742 ^b	15.624 ± 0.0234 ^a
11 (1,000)	856 ^a	15.625 ± 0.0150 ^a
%CV	0.43	6.92
LSD	1.35	1.70

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
 จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง
 ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับจำนวนของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 6 วัน หลังจากวางไข่

ในวันที่ 8 ค่าของเสียงที่เกิดจากกิจกรรมของแมลงจากทุกกรรมวิธี เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุมพบว่ามีค่ามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญ และปริมาณของแมลงที่มากขึ้นยังส่งผลให้เสียงของแมลงเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยกรรมวิธี 2-11 มีปริมาณของตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกแตกต่างกัน และเสียงของแมลงที่ตรวจวัดได้มีค่าเท่ากับ 14.477 14.595 14.661 14.706 15.062 15.114 15.583 15.583 16.337 และ 17.031 เดซิเบล ตามลำดับ ช่วงเวลานี้สามารถแยกความแตกต่างของเสียงแมลงกับปริมาณแมลงที่ระดับต่างๆ ได้เป็น 6 กลุ่ม คือกรรมวิธี 11 เสียงมีค่ามากที่สุด ตามด้วยกรรมวิธี 10 และกรรมวิธี 8-9, 6-7, 3-5 และ 2 ตามลำดับ เนื่องจากแมลงมีขนาดใหญ่ขึ้นและมีการกินอาหารอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดเสียงที่สามารถตรวจวัดได้ในระดับหนึ่งของแต่ละกลุ่มจำนวนแมลงที่มีปริมาณใกล้เคียงกัน (ตาราง 6) background noise ตลอดการทดลองช่วงนี้มีค่าเฉลี่ยประมาณ 14.739 เดซิเบล ซึ่งค่อนข้างมากพอสมควร โดยมากกว่าเสียงที่ตรวจวัดจากชุดควบคุม และกรรมวิธี 2-5 การที่เสียงของ background noise มากกว่าเสียงของแมลงนั้น เนื่องจากเกิดเสียงหรือการสั่นสะเทือนขึ้นภายนอกตู้ควบคุมเสียง (acoustic chamber) ขณะทำการทดลอง อีกทั้งไมโครโฟนที่ใช้สำหรับวัดเสียง background noise ไม่มีการวางลงไปในตัวอย่างเมล็ดเหมือนกับในชุดทดลอง ทำให้เสียงที่บันทึกได้นั้นไม่ถูกลดทอนเสียงโดยเมล็ด เสียงที่บันทึกได้จึงมีค่ามากกว่าชุดการทดลองที่มีการเข้าทำลายของแมลงภายในเมล็ด แต่ในชุดทดลองที่มีปริมาณของแมลงมาก

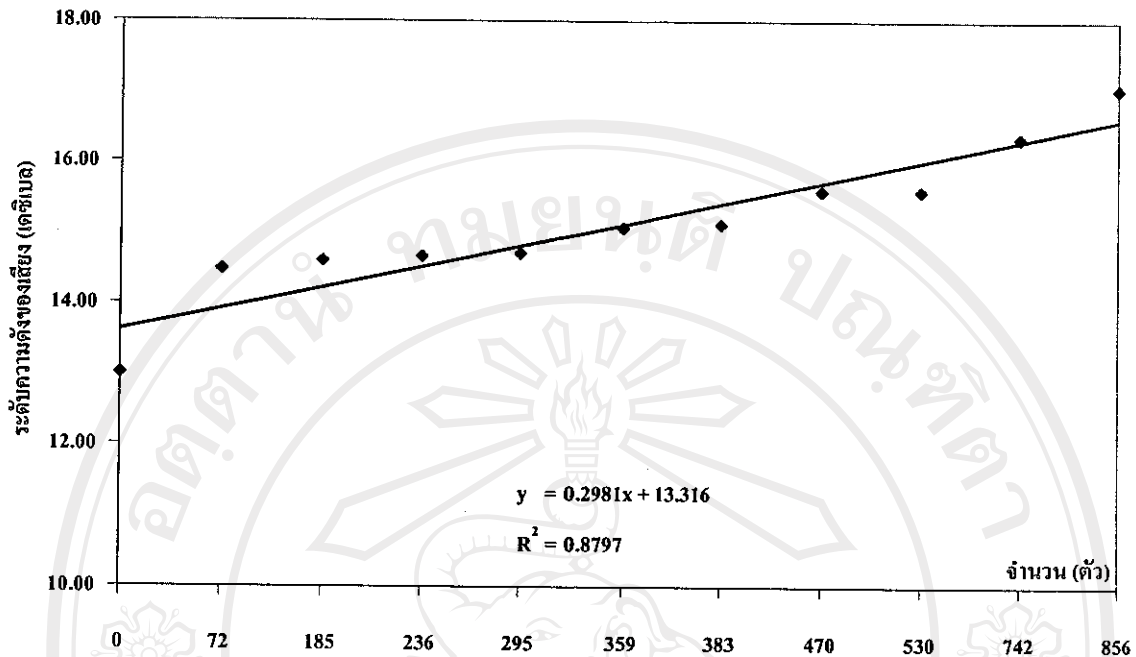
พอสามารถทำให้เกิดเสียงที่มีค่ามากกว่า background noise ได้ เนื่องจากตัวไมโครโฟนตรวจวัดเสียงได้แทงลึกลงไปใ้ในกองเมล็ด ทำให้ระยะทางระหว่างแมลงที่เป็นแหล่งกำเนิดเสียงกับตัวรับเสียงอยู่ใกล้กัน เสียงส่วนใหญ่ที่ตรวจวัดได้จึงเกิดจากกิจกรรมต่างๆ ของแมลงเป็นหลัก เนื่องมาจาก background noise บางส่วนจะถูกดูดซับหรือกีดขวางโดยเมล็ดข้าวเปลือก เสียงที่จะผ่านไปยังตัวรับเสียงจึงลดลง

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับจำนวนแมลงในวันที่ 8 คือ $y = 0.2981x + 13.316$ และ $R^2 = 0.8797$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือจำนวนของแมลง (ตัว) (ภาพ 8)

ตาราง 6 จำนวนแมลงและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือก ที่อายุ 8 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณ ไข่ (ฟอง)	จำนวนแมลง (ตัว)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0 ^k	13.004 ± 0.0087 ^g
2 (100)	72 ^j	14.477 ± 0.0127 ^f
3 (200)	185 ⁱ	14.595 ± 0.0025 ^{ef}
4 (300)	236 ^h	14.661 ± 0.0066 ^e
5 (400)	295 ^g	14.706 ± 0.0543 ^c
6 (500)	359 ^f	15.062 ± 0.0012 ^d
7 (600)	383 ^e	15.114 ± 0.0009 ^d
8 (700)	470 ^d	15.583 ± 0.0136 ^c
9 (800)	530 ^c	15.583 ± 0.0116 ^c
10 (900)	742 ^b	16.337 ± 0.1415 ^b
11 (1,000)	856 ^a	17.031 ± 0.0115 ^a
%CV	0.43	0.53
LSD	1.35	0.14

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับจำนวนของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 8 วัน หลังจากวางไข่

วันที่ 10 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเสียงแมลงยังเป็นไปตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนแมลง โดยเสียงจากกรรมวิธี 2-11 ที่มีค่าเท่ากับ 14.172 14.465 14.624 14.690 14.902 14.917 16.045 16.088 16.252 และ 16.401 เดซิเบล ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับเสียงในชุดควบคุมที่เท่ากับ 13.327 เดซิเบล พบว่ามีค่ามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ในกรรมวิธี 4-5, 6-7 หรือ 8-9 เสียงของแมลงไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะปริมาณของแมลงมีค่าใกล้เคียงกัน โดยผลต่างของจำนวนแมลงมีค่าเท่ากับ 54 24 และ 60 ตัว ตามลำดับ ทำให้ไม่สามารถแยกความแตกต่างของเสียงได้อย่างชัดเจน และจากการทดลองยังพบว่าในระยะนี้เสียงของแมลงมีการลดลงจากวันที่ 8 ซึ่งอาจเป็นเพราะตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกลดกิจกรรมลงขณะเปลี่ยนระยะการเจริญหรือทำการลอกคราบ ส่งผลให้กิจกรรมการเกิดเสียงของแมลงลดลงไปด้วย (ตาราง 7) การทดลองในช่วงนี้มี background noise ประมาณ 14.524 เดซิเบล มีค่าน้อยกว่าเสียงที่เกิดจากแมลงในกรรมวิธี 4-11 แต่ก็มากกว่ากรรมวิธี 2-3 และชุดควบคุม

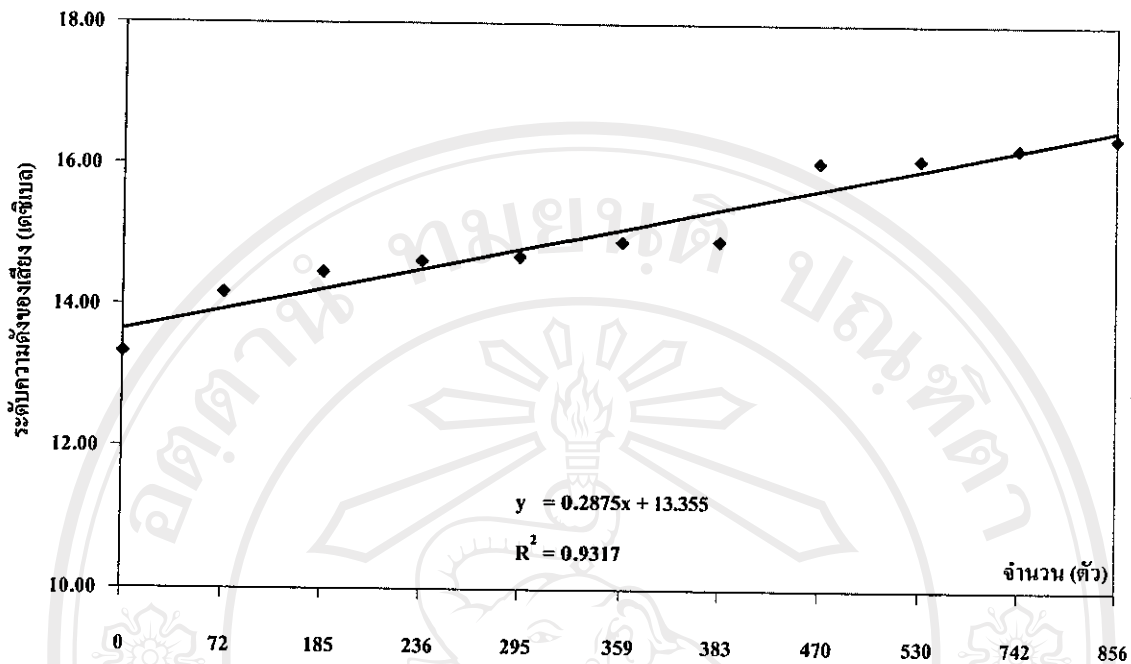
ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับจำนวนแมลงในวันที่ 10 คือ $y = 0.2875x + 13.355$ และ $R^2 = 0.9317$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือจำนวนของแมลง (ตัว) (ภาพ 9)

ตาราง 7 จำนวนแมลงและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 10 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณไข่ (ฟอง)	จำนวนแมลง (ตัว)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0 ^k	13.327 ± 0.0231 ^h
2 (100)	72 ^j	14.172 ± 0.0063 ^g
3 (200)	185 ⁱ	14.465 ± 0.0152 ^f
4 (300)	236 ^h	14.624 ± 0.0294 ^e
5 (400)	295 ^g	14.690 ± 0.0563 ^e
6 (500)	359 ^f	14.902 ± 0.0188 ^d
7 (600)	383 ^e	14.917 ± 0.0210 ^d
8 (700)	470 ^d	16.045 ± 0.0257 ^c
9 (800)	530 ^c	16.088 ± 0.0313 ^c
10 (900)	742 ^b	16.252 ± 0.0292 ^b
11 (1,000)	856 ^a	16.401 ± 0.0147 ^a
%CV	0.43	0.32
LSD	1.35	0.08

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
 จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง
 ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับจำนวนของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 10 วัน หลังจากวางไข่

วันที่ 12 ตัวหนอนของผีเสื้อข้าวเปลือกมีกิจกรรมเพิ่มขึ้นหลังจากที่ชะลอลงไปในวันที่ 10 จึงทำให้เสียงที่เกิดขึ้นในช่วงนี้มีแนวโน้มสูงจากเดิมในแต่ละชุดการทดลอง จากการทดลองพบว่า ในกรรมวิธี 10-11 ตรวจวัดเสียงของแมลงได้เท่ากับ 17.645 และ 17.687 เดซิเบล มีค่ามากกว่ากรรมวิธีอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกรรมวิธี 2 นั้นมีเสียงของแมลงเท่ากับ 14.519 เดซิเบล กลับพบว่าไม่มีความแตกต่างจากชุดควบคุมที่ตรวจวัดเสียงได้เท่ากับ 14.349 เดซิเบล สำหรับเสียงของแมลงจากกรรมวิธี 3-5 ที่เท่ากับ 14.697 14.698 และ 14.731 เดซิเบล หรือกรรมวิธี 6-7 ที่วัดเสียงของแมลงได้เท่ากับ 15.979 และ 16.046 เดซิเบล และเสียงจากกรรมวิธี 8-9 ที่เท่ากับ 16.317 และ 16.473 เดซิเบล พบว่าในแต่ละกลุ่มนั้นไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ (ตาราง 8) ในการทดลองครั้งนี้ background noise มีค่าประมาณ 14.402 เดซิเบล ซึ่งมีค่าน้อยกว่าเสียงของแมลงในทุกกรรมวิธียกเว้นชุดควบคุม เนื่องจากตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกมีการเจริญเติบโตขึ้นเรื่อยๆ และมีขนาดลำตัวใหญ่ขึ้นกว่าเดิมจำเป็นต้องเพิ่มปริมาณการกินอาหาร และยังมีผลต่อการเคลื่อนที่ของแมลงซึ่งทั้งหมดนี้เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดเสียงได้ทั้งนั้น ในช่วงที่ผ่านมามีพบว่าต้องมีปริมาณแมลงที่มากพอจึงจะทำให้เกิดเสียงได้มากกว่า background noise แต่จากการทดลองนี้กลับพบว่าแม้แมลงมีจำนวนเท่าเดิม แต่ระยะการเจริญที่เพิ่มขึ้นก็สามารถทำให้เกิดเสียงที่มีค่ามากกว่าเสียงของ background noise ได้เช่นกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับจำนวนแมลงในวันที่ 12 คือ $y = 0.3552x + 13.609$ และ $R^2 = 0.9218$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือจำนวนของแมลง (ตัว) (ภาพ 10)

ตาราง 8 จำนวนแมลงและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 12 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณไข่ (ฟอง)	จำนวนแมลง (ตัว)	เสียงจากแมลง
1 (0)	0 ^k	14.349 ± 0.0127 ^f
2 (100)	72 ^j	14.519 ± 0.0268 ^{ef}
3 (200)	185 ⁱ	14.697 ± 0.0087 ^{dc}
4 (300)	236 ^h	14.698 ± 0.2105 ^{dc}
5 (400)	295 ^g	14.731 ± 0.0710 ^d
6 (500)	359 ^f	15.979 ± 0.0046 ^c
7 (600)	383 ^e	16.046 ± 0.0543 ^c
8 (700)	470 ^d	16.317 ± 0.0173 ^b
9 (800)	530 ^c	16.473 ± 0.0061 ^b
10 (900)	742 ^b	17.645 ± 0.0172 ^a
11 (1,000)	856 ^a	17.687 ± 0.0035 ^a
%CV	0.43	0.77
LSD	1.35	0.21

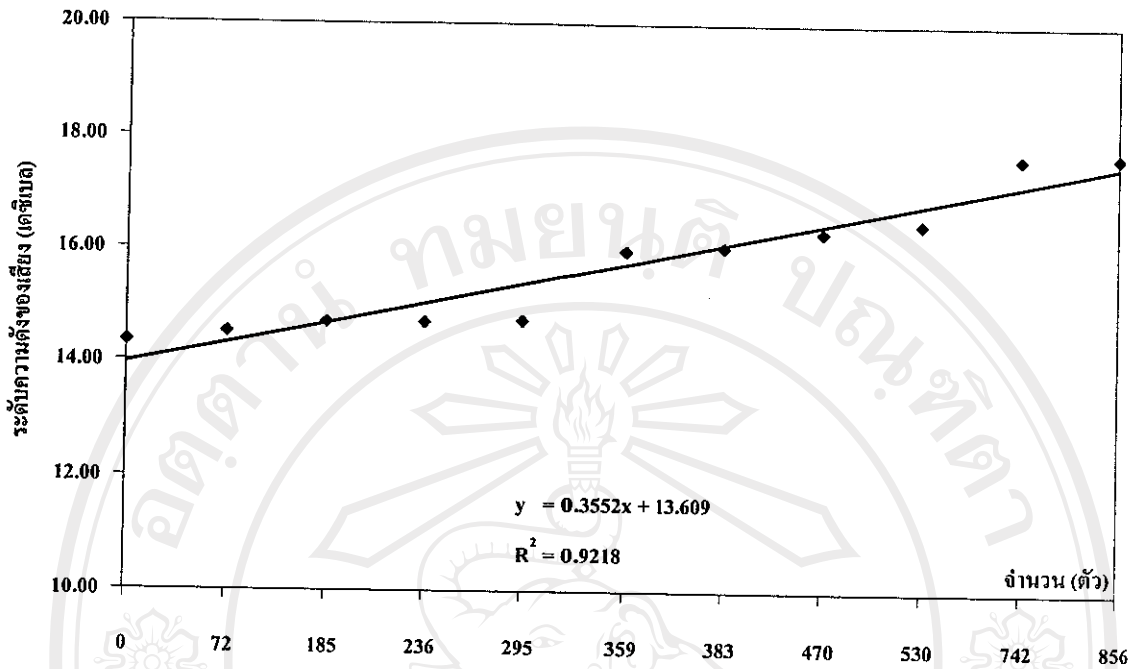
หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี

จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง

ตัวอักษรหลังตัวเลขที่ต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย

สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

สงวนลิขสิทธิ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลงกับจำนวนของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 12 วัน หลังจากวางไข่

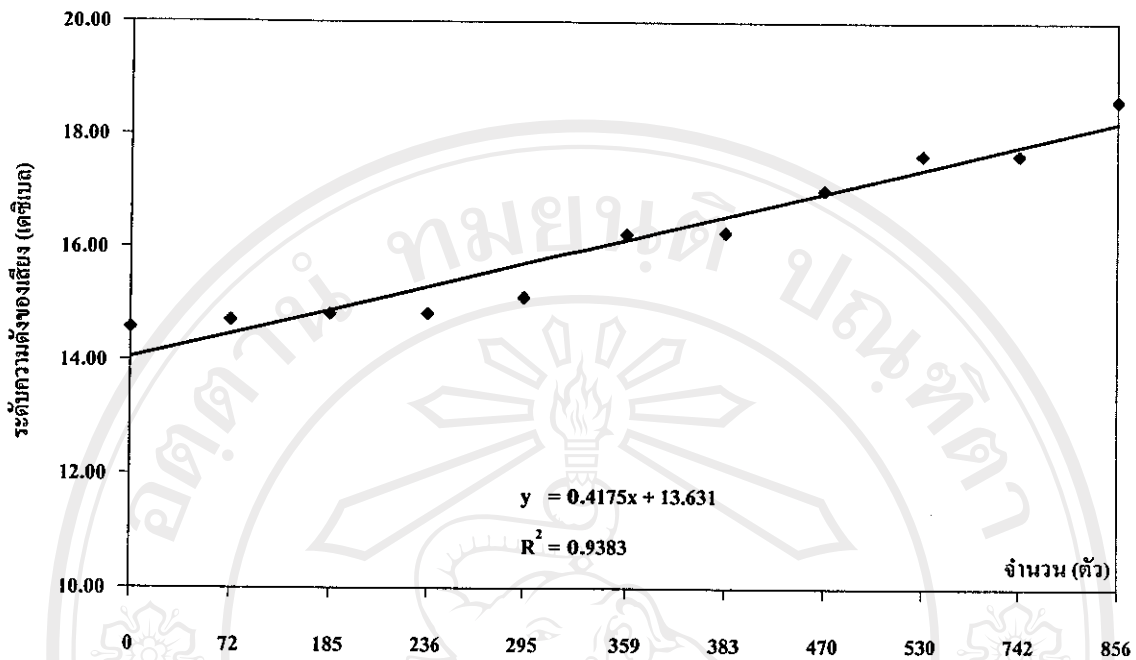
วันที่ 14 การบันทึกเสียงจากกิจกรรมของตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือก ที่เข้าทำลายอยู่ภายในเมล็ดข้าวเปลือก พบว่าเสียงของแมลงยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากวันที่ 12 ตามระยะการเจริญเติบโตและปริมาณของแมลงที่เพิ่มขึ้น โดยเสียงของแมลงในกรรมวิธี 2-4 ที่มีค่าเท่ากับ 14.715 14.824 และ 14.832 เดซิเบล ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับเสียงในชุดควบคุมที่มีค่าเท่ากับ 14.576 เดซิเบล แต่สำหรับกรรมวิธี 5-11 เสียงของแมลงมีค่ามากกว่าชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ และเสียงของแมลงจากกรรมวิธี 11 มีค่ามากที่สุดคือเท่ากับ 18.615 เดซิเบล ซึ่งมากกว่าทุกกรรมวิธี (ตาราง 9) ส่วน background noise ในการทดลองครั้งนี้มีค่าประมาณ 14.839 เดซิเบล

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับจำนวนแมลงในวันที่ 14 คือ $y = 0.4175x + 13.631$ และ $R^2 = 0.9383$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือจำนวนของแมลง (ตัว) (ภาพ 11)

ตาราง 9 จำนวนแมลงและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 14 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณไข่ (ฟอง)	จำนวนแมลง (ตัว)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0 ^k	14.576 ± 0.2077 ^f
2 (100)	72 ^j	14.715 ± 0.0603 ^{cf}
3 (200)	185 ⁱ	14.824 ± 0.0113 ^{cf}
4 (300)	236 ^h	14.832 ± 0.2183 ^{cf}
5 (400)	295 ^g	15.118 ± 0.0001 ^c
6 (500)	359 ^f	16.235 ± 0.0219 ^d
7 (600)	383 ^e	16.268 ± 0.0020 ^d
8 (700)	470 ^d	17.019 ± 0.0577 ^c
9 (800)	530 ^c	17.645 ± 0.0156 ^b
10 (900)	742 ^b	17.651 ± 0.0095 ^b
11 (1,000)	856 ^a	18.615 ± 0.4882 ^a
%CV	0.43	1.88
LSD	1.35	0.51

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
 จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง
 ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงกับจำนวนของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 14 วัน หลังจากวางไข่

วันที่ 16 ผลการทดลองพบว่าเสียงของแมลงจากกรรมวิธี 2-11 ที่มีค่าเท่ากับ 15.130 15.516 16.297 16.480 16.546 16.912 17.556 17.839 18.325 และ 19.244 เดซิเบล ตามลำดับ มีค่ามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม โดยเสียงของแมลงที่ตรวจวัดได้นั้นยังคงเพิ่มขึ้นตามปริมาณของแมลง การที่เสียงของแมลงในระยะนี้มีค่ามากกว่าช่วงการเจริญอื่นๆ เพราะว่าในช่วงเวลานี้ตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกมีการเจริญเติบโตสูงสุด มีกิจกรรมทั้งการกินอาหารหรือการเคลื่อนไหวที่ทำให้เกิดเสียงได้มากกว่าช่วงเวลาอื่นอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวงจรชีวิตของผีเสื้อข้าวเปลือกที่ตัวหนอนมีพัฒนาการสูงสุด ก่อนเข้าสู่ระยะดักแด้ในช่วงเวลาเดียวกัน (ตาราง 10) ซึ่ง Vick *et al.* (1988) รายงานเช่นเดียวกันว่าสามารถตรวจวัดเสียงผีเสื้อข้าวเปลือก ค้างว่างข้าวและมอดข้าวเปลือกที่เข้าทำลายเมล็ดข้าว ข้าวโพด และข้าวสาลี ได้ดีในวันที่ 13 16 และ 19 หลังจากแมลงวางไข่ ส่วน background noise ตลอดการทดลองในช่วงนี้เฉลี่ยแล้วมีค่าประมาณ 15.084 เดซิเบล ซึ่งมีค่าน้อยกว่าเสียงที่เกิดจากแมลงในทุกกรรมวิธี แสดงให้เห็นว่าเสียงจาก background noise นั้นส่งผลต่อการวัดเสียงของตัวหนอนในระยะนี้บ้างแต่ก็ไม่มาก เสียงที่ตรวจวัดได้จึงเป็นเสียงที่เกิดจากกิจกรรมของแมลงเป็นส่วนใหญ่

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับจำนวนแมลง ในวันที่ 16 คือ $y = 0.437x + 14.106$ และ $R^2 = 0.9689$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือจำนวนของแมลง (ตัว) (ภาพ 12)

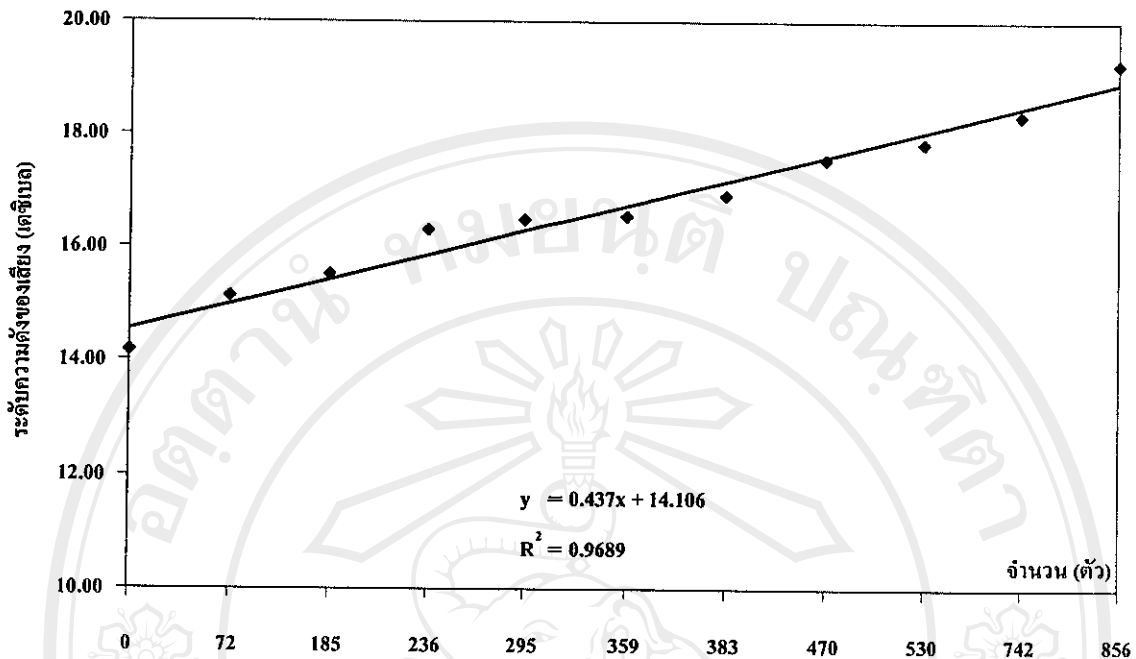
ตาราง 10 จำนวนแมลงและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือก ที่อายุ 16 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณไข่ (ฟอง)	จำนวนแมลง (ตัว)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0 ^k	14.169 ± 0.0068 ^j
2 (100)	72 ^j	15.130 ± 0.0012 ⁱ
3 (200)	185 ⁱ	15.516 ± 0.0023 ^h
4 (300)	236 ^h	16.297 ± 0.0550 ^g
5 (400)	295 ^g	16.480 ± 0.0156 ^{fg}
6 (500)	359 ^f	16.546 ± 0.0167 ^f
7 (600)	383 ^e	16.912 ± 0.0061 ^c
8 (700)	470 ^d	17.556 ± 0.1302 ^d
9 (800)	530 ^c	17.839 ± 0.0381 ^c
10 (900)	742 ^b	18.325 ± 0.0704 ^b
11 (1,000)	856 ^a	19.244 ± 0.1736 ^a
%CV	0.43	0.75
LSD	1.35	0.21

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง

ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ลิขสิทธิ์ © มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
All rights reserved

ภาพ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลงกับจำนวนของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 16 วัน หลังจากวางไข่

วันที่ 18 ตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงก่อนเข้าสู่ระยะดักแด้ บนเปลือกหุ้มเมล็ดข้าวปรากฏรูกลมที่มีแผ่นเยื่อบางๆ ปิดอยู่ ที่สำหรับให้ตัวเต็มวัยออกจากเมล็ด กิจกรรมที่ทำให้เกิดเสียงมีการชะลอตัวลง การตรวจวัดเสียงของแมลงในระยะนี้จึงยังไม่เห็นความแตกต่างได้อย่างชัดเจนในแต่ละจำนวนของแมลง แต่เสียงยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามจำนวนของแมลง จากการทดลองพบว่ากรรมวิธี 2-11 มีเสียงของแมลงมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม ส่วนเสียงของแมลงจากกรรมวิธี 9-11 ที่มีค่าเท่ากับ 16.253 16.674 และ 17.637 เดซิเบล ซึ่งมีค่ามากกว่ากรรมวิธีอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ (ตาราง 11) background noise ในการทดลองครั้งนี้มีค่าประมาณ 14.703 เดซิเบล ซึ่งยังคงมีค่ามากกว่าเสียงของแมลงในกรรมวิธี 2-4 และชุดควบคุม

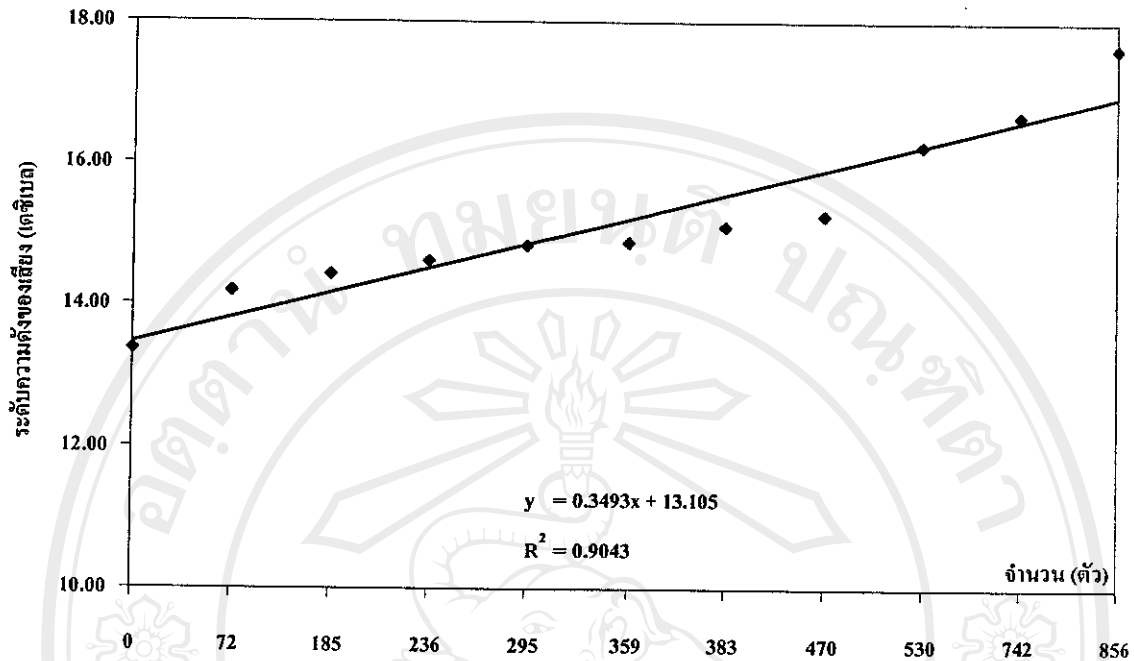
ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับจำนวนแมลงในวันที่ 18 คือ $y = 0.3493x + 13.105$ และ $R^2 = 0.9043$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือจำนวนของแมลง (ตัว) (ภาพ 13)

ตาราง 11 จำนวนแมลงและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 18 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณ ไข่ (ฟอง)	จำนวนแมลง (ตัว)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0 ^k	13.365 ± 0.0025 ⁱ
2 (100)	72 ^j	14.177 ± 0.0421 ^h
3 (200)	185 ⁱ	14.417 ± 0.0214 ^{gh}
4 (300)	236 ^h	14.611 ± 0.0066 ^{fg}
5 (400)	295 ^g	14.832 ± 0.0124 ^{ef}
6 (500)	359 ^f	14.880 ± 0.0231 ^{ef}
7 (600)	383 ^e	15.102 ± 0.3644 ^{dc}
8 (700)	470 ^d	15.262 ± 0.0147 ^d
9 (800)	530 ^c	16.253 ± 0.0176 ^c
10 (900)	742 ^b	16.674 ± 0.1360 ^b
11 (1,000)	856 ^a	17.637 ± 0.0035 ^a
%CV	0.43	1.35
LSD	1.35	0.35

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
 จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง
 ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์

ภาพ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลงกับจำนวนของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 18 วัน หลังจากวางไข่

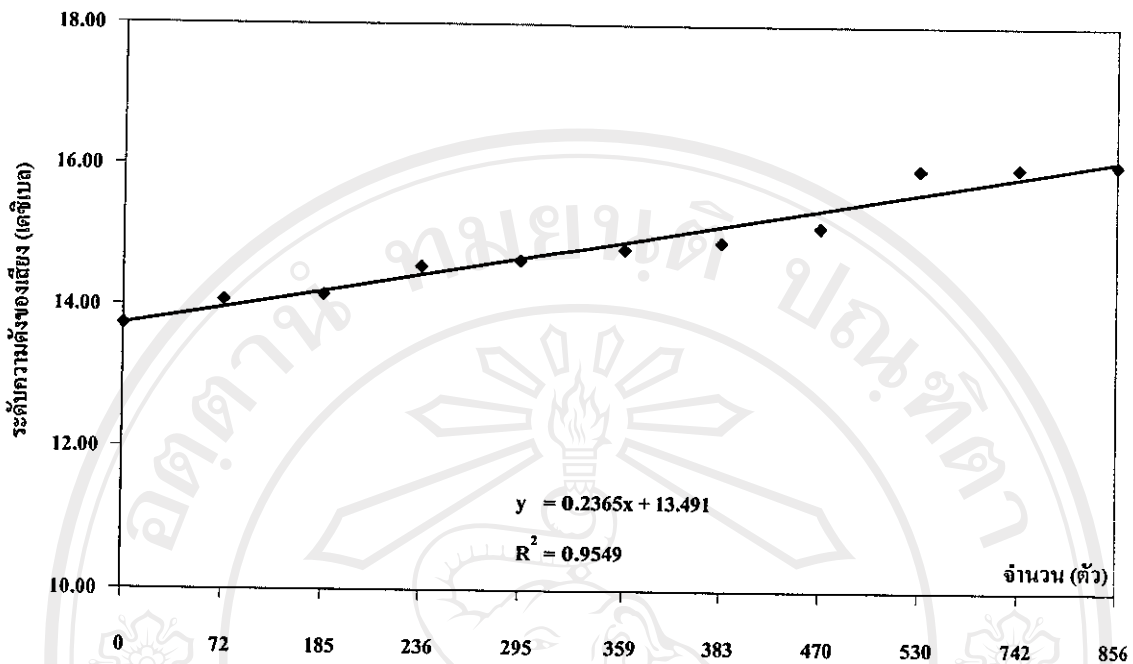
วันที่ 20 จากการทดลองปรากฏว่าเสียงของแมลงในกรรมวิธี 2-3 มีค่าเท่ากับ 14.074 และ 14.156 เดซิเบล ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับเสียงที่วัดได้จากชุดควบคุมที่มีค่าเท่ากับ 13.727 เดซิเบล และเมื่อค่าของเสียงจากแมลงในแต่ละกรรมวิธีจะพบว่าเสียงมีระดับใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะในกรรมวิธี 9-11 ที่มีปริมาณของแมลงมากที่สุด แต่เสียงที่ตรวจวัดได้มีค่าเท่ากับ 15.961 15.988 และ 16.029 เดซิเบล ตามลำดับ กลับไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ การตรวจวัดเสียงในระยะนี้พบว่าระดับเสียงยังคงลดลงจากวันที่ 18 ที่แมลงเริ่มเข้าสู่ระยะดักแด้ แต่ช่วงเวลานี้แมลงอยู่ในระยะดักแด้จึงหยุดกินอาหาร มีการเคลื่อนไหวเพียงเล็กน้อยภายในดักแด้เท่านั้น (ตาราง 12) ในการทดลองครั้งนี้ background noise มีค่าประมาณ 14.848 เดซิเบล ซึ่งมากกว่าเสียงของแมลงจากกรรมวิธี 2-6 และชุดควบคุม แสดงให้เห็นว่า background noise มีผลต่อการตรวจวัดเสียงในกรรมวิธีดังกล่าว เนื่องจากมีปริมาณของแมลงน้อยไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดเสียงในระดับที่สูงกว่าและกิจกรรมการเกิดเสียงของแมลงลดลงอย่างมาก แต่ในขณะที่กรรมวิธี 7-11 แมลงมีจำนวนมากกว่าเสียงที่วัดได้จึงมีค่าสูงกว่า background noise

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับจำนวนแมลงในวันที่ 20 คือ $y = 0.2365x + 13.491$ และ $R^2 = 0.9549$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือจำนวนของแมลง (ตัว) (ภาพ 14)

ตาราง 12 จำนวนแมลงและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 20 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณไข่ (ฟอง)	จำนวนแมลง (ตัว)	เสียงจากแมลง
1 (0)	0 ^k	13.727 ± 0.4483 ^c
2 (100)	72 ^j	14.074 ± 0.1514 ^c
3 (200)	185 ⁱ	14.156 ± 0.0956 ^{dc}
4 (300)	236 ^h	14.559 ± 0.0092 ^{cd}
5 (400)	295 ^g	14.647 ± 0.0087 ^c
6 (500)	359 ^f	14.809 ± 0.0060 ^{bc}
7 (600)	383 ^e	14.920 ± 0.0127 ^{bc}
8 (700)	470 ^d	15.136 ± 0.0280 ^b
9 (800)	530 ^c	15.961 ± 0.0043 ^a
10 (900)	742 ^b	15.988 ± 0.0115 ^a
11 (1,000)	856 ^a	16.029 ± 0.0544 ^a
%CV	0.43	1.71
LSD	1.35	0.43

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
 จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง
 ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลงกับจำนวนของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 20 วัน หลังจากวางไข่

วันที่ 22 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการตรวจวัดเสียง ผลการทดลองพบว่าเสียงของแมลงในกรรมวิธี 2-4 ที่มีปริมาณของแมลงน้อยกว่ากรรมวิธีอื่น เสียงของแมลงที่เกิดขึ้นมีค่าเท่ากับ 14.563 14.708 และ 14.816 เดซิเบล เมื่อเปรียบเทียบกับเสียงในชุดควบคุมที่มีเท่ากับ 14.551 เดซิเบล พบว่าไม่มีความแตกต่างกันและยังมีค่าน้อยกว่ากรรมวิธี 6-11 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะกรรมวิธี 9-11 เสียงของแมลงมีค่ามากกว่าทุกกรรมวิธี เพราะมีปริมาณของแมลงมากที่สุดตามลำดับ (ตาราง 13) เนื่องจากตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกส่วนใหญ่ได้พัฒนากลายเป็นตัวเต็มวัยแล้ว เสียงที่ตรวจวัดได้ในช่วงเวลานี้จึงเป็นเสียงที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของตัวเต็มวัยเป็นหลักและการเคลื่อนที่ของแมลงยังอาจไปสัมผัสกับตัวไมโครโฟนตรวจรับเสียง มีแรงสั่นสะเทือนที่ส่งผลให้เกิดเสียงมากกว่าที่เกิดจากการกัดแทะเมล็ดของตัวหนอนในช่วงแรกๆ ของการเจริญเติบโต โดยเสียงของแมลงจากกรรมวิธี 2-11 ยังมีค่ามากกว่า background noise ที่มีค่าประมาณ 14.502 เดซิเบล

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับจำนวนแมลงในวันที่ 22 คือ $y = 0.3713x + 13.682$ และ $R^2 = 0.9420$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือจำนวนของแมลง (ตัว) (ภาพ 15)

ตาราง 13 จำนวนแมลงและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 22 วัน หลังจากวางไข่

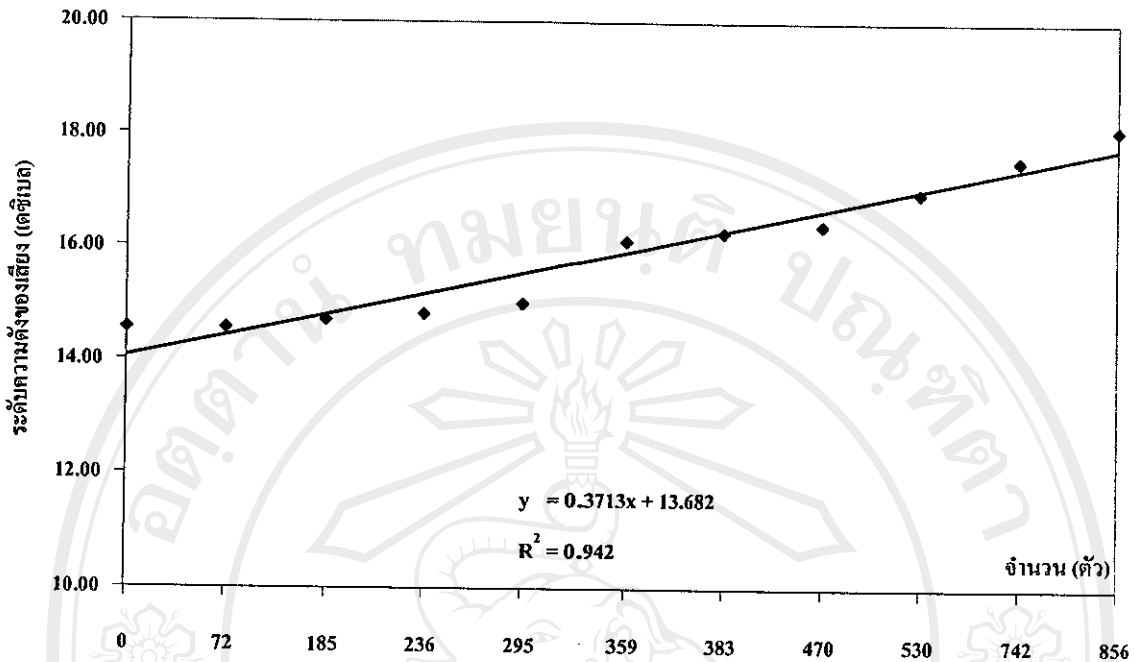
กรรมวิธี : ปริมาณไข่ (ฟอง)	จำนวนแมลง (ตัว)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0 ^k	14.551 ± 0.0482 ^f
2 (100)	72 ^j	14.563 ± 0.0817 ^f
3 (200)	185 ⁱ	14.708 ± 0.0104 ^{cf}
4 (300)	236 ^h	14.816 ± 0.0185 ^{cf}
5 (400)	295 ^g	15.003 ± 0.0598 ^c
6 (500)	359 ^f	16.110 ± 0.0154 ^d
7 (600)	383 ^e	16.259 ± 0.0114 ^d
8 (700)	470 ^d	16.387 ± 0.1415 ^d
9 (800)	530 ^c	16.966 ± 0.0087 ^c
10 (900)	742 ^b	17.545 ± 0.0113 ^b
11 (1,000)	856 ^a	18.100 ± 0.4490 ^a
%CV	0.43	1.59
LSD	1.35	0.43

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
 จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง
 ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

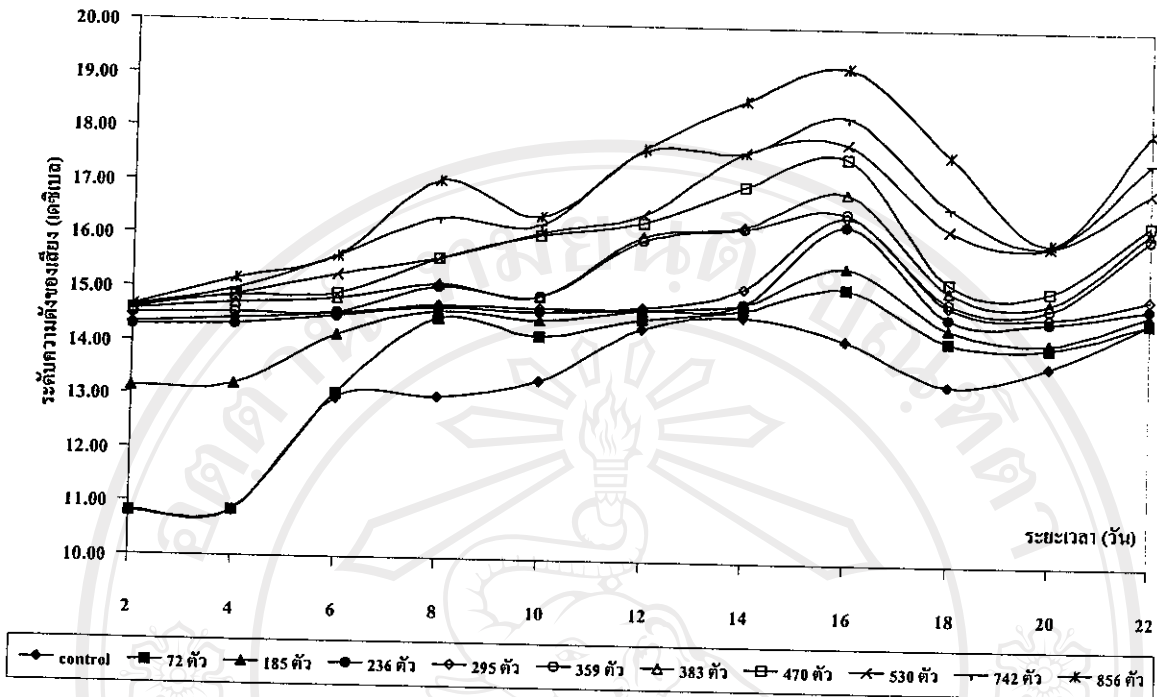
๒
 ๖๙๓.๑๘๙
 ๕๒๔๗ ก

เลขหมู่.....
 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาพ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลงกับจำนวนของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 22 วัน หลังจากวางไข่

จากการทดลองทั้งหมดตั้งแต่วันที่ 2-22 หลังจากแมลงวางไข่ (ตาราง 3-13) ระดับเสียงของผีเสื้อข้าวเปลือกในทุกกรรมวิธี มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับจำนวนของแมลงและระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของแมลงในแต่ละช่วงการเจริญเติบโต โดยเสียงจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นตั้งแต่วันที่ 2 ไปจนถึงวันที่ 10 ระดับเสียงจึงลดลง แต่หลังจากนั้นเสียงจะมีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในวันที่ 16 ที่มีเสียงเกิดขึ้นมากที่สุด และเสียงจะปรับตัวลดลงอีกครั้งหนึ่งซึ่งใช้เวลาประมาณ 4 วัน เมื่อถึงวันที่ 22 ตัวเต็มวัยของผีเสื้อข้าวเปลือกเริ่มมีการเจาะออกมาจากเมล็ดข้าวทำให้เสียงที่ตรวจวัดได้มีค่าเพิ่มขึ้นอีกครั้ง แต่ก็ยังน้อยกว่าเสียงที่เกิดขึ้นในวันที่ 16 ของการทดลอง (ภาพ 16)

ภาพ 16 การเปลี่ยนแปลงระดับเสียงฝีเท้าของไก่เล็กในแต่ละช่วงการเจริญเติบโตตามปริมาณของตัวนอนที่เข้าทำลายอยู่ภายในเมสส์ค

ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนของฝีเท้าไก่เล็กกับระดับเสียงของฝีเท้าไก่เล็ก ที่เกิดขึ้นในระยะเวลาต่างๆ ตลอดช่วงวงจรชีวิต (ภาพ 17) ด้วยการวิเคราะห์แบบ multiple regression ได้สมการความสัมพันธ์ดังนี้

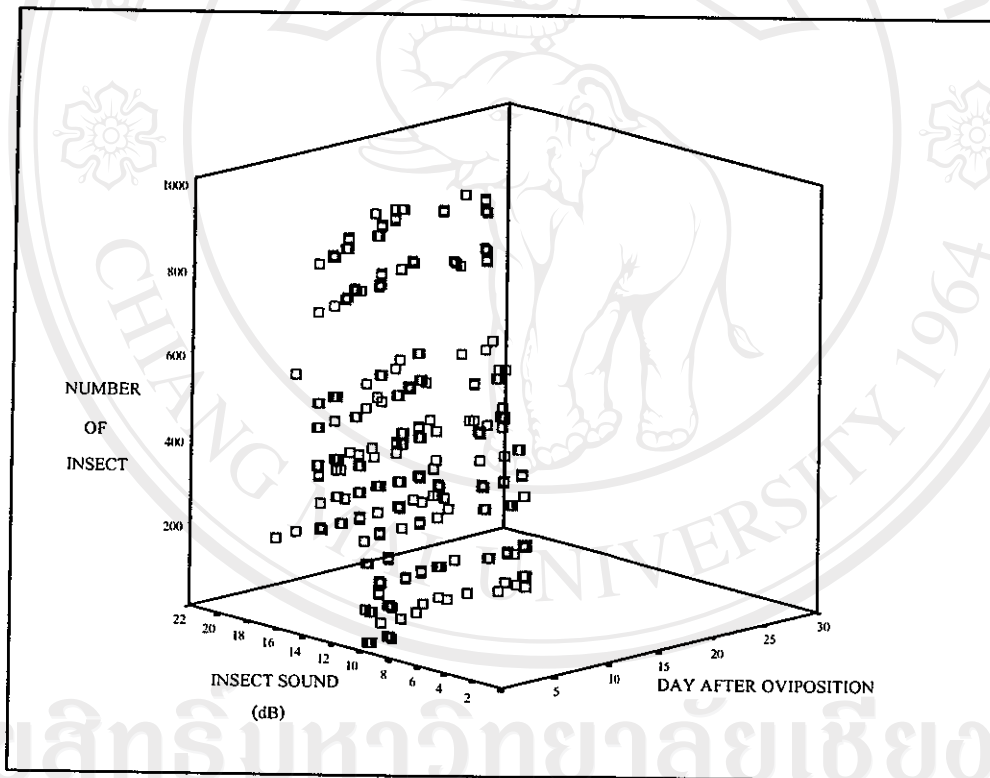
$$y = 131.369 x_1 - 12.736 x_2 - 1465.765, R^2 = 0.5606$$

เมื่อ y คือ จำนวนของฝีเท้าไก่เล็ก (ตัว)
 x_1 คือ ระดับเสียงของแมลง (เดซิเบล)
 x_2 คือ ระยะเวลาหลังจากวางไข่ (วัน)

จากผลการทดลองดังกล่าวถ้าไม่มีปัจจัยทางด้านเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง จะได้สมการความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนของผีเสื้อข้าวเปลือกกับระดับเสียงของผีเสื้อข้าวเปลือก ด้วยการวิเคราะห์แบบ multiple regression ดังนี้

$$y = 110.991x - 1309.302, R^2 = 0.4736$$

เมื่อ y คือ จำนวนของผีเสื้อข้าวเปลือก (ตัว)
 x คือ ระดับเสียงของแมลง (เดซิเบล)

ภาพ 17 ปริมาณหนอนผีเสื้อข้าวเปลือก ระดับเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง และระยะเวลาหลังจากวางไข่

การทดลองที่ 3 การประเมินความสูญเสียจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกภายในเมล็ดข้าวเปลือกด้วยการวัดเสียง

การตรวจวัดเสียงของผีเสื้อข้าวเปลือกที่เกิดจากการเข้าทำลายภายในเมล็ดข้าวเปลือก เพื่อใช้ประเมินความสูญเสียของเมล็ด โดยการปล่อยตัวเต็มวัยของผีเสื้อข้าวเปลือกจำนวน 10 กรรมวิธี คือ 50 100 150 200 250 300 350 400 450 และ 500 ตัว ให้ผสมพันธุ์และวางไข่ลงในเมล็ดตัวอย่างจำนวน 500 กรัม เมื่อไข่ฟักออกเป็นตัวหนอนและเจาะเข้าทำลายอยู่ภายในเมล็ด จะทำให้เกิดความเสียหายที่แตกต่างกัน 10 ระดับ ในแต่ละระยะการเจริญของแมลง ซึ่งใช้สำหรับตรวจวัดเสียงในการแยกความแตกต่างของระดับความเสียหายที่เกิดขึ้น เปรียบเทียบกับชุดควบคุม (control) ซึ่งกำหนดให้ไม่มีการเข้าทำลายของแมลงเลยในตัวอย่างเมล็ด และเสียงจากสภาพแวดล้อมขณะทำการทดลอง (background noise) ที่อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 30 ± 2 องศาเซลเซียส และความชื้นสัมพัทธ์ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ โดยเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดในการทดลองนี้จะเป็นความเสียหายทางด้านน้ำหนัก และได้ตรวจวัดเสียงของแมลงตลอดช่วงวงจรชีวิตตั้งแต่ระยะที่ตัวหนอนเริ่มฟักออกจากไข่ไปจนถึงกลายเป็นตัวเต็มวัย

การทดลองในวันที่ 4 เป็นวันที่ตัวหนอนฟักออกจากไข่ และเจาะเข้าไปอาศัยอยู่ภายในเมล็ดซึ่งถือว่าเริ่มเกิดความเสียหายขึ้นกับเมล็ดข้าวเปลือกแล้ว ผลการทดลองพบว่าในกรรมวิธี 2-6 เปอร์เซ็นต์ความเสียหายยังไม่มี ความแตกต่างจากชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนในกรรมวิธี 7-11 ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีค่าเท่ากับ 0.268 0.317 0.332 0.356 และ 0.454 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ มีค่ามากกว่าชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ส่วนผลการตรวจวัดเสียงของแมลงในระยะนี้พบว่าเสียงของแมลงมีการเพิ่มขึ้นตามระดับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเมล็ด โดยเสียงที่ตรวจวัดจากกรรมวิธี 2-4 มีค่าน้อยที่สุดคือเท่ากับ 11.068 11.135 และ 12.129 เดซิเบล ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับเสียงจากชุดควบคุมที่เท่ากับ 10.919 เดซิเบล ส่วนเสียงของแมลงในกรรมวิธี 5-11 ถึงแม้จะมีความแตกต่างกันของระดับความเสียหาย แต่เสียงของแมลงนั้นก็กลับไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตาราง 14) background noise ขณะทดลองมีค่าเฉลี่ยประมาณ 14.178 เดซิเบล ซึ่งค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับชุดการทดลองที่มีแมลงเข้าทำลายอยู่ในเมล็ด ทั้งนี้เพราะแมลงยังอยู่ในช่วงแรกของการเจริญ กิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้เกิดเสียงนั้นยังอยู่ในระดับต่ำ เสียงของแมลงจึงมีค่าน้อยกว่า background noise

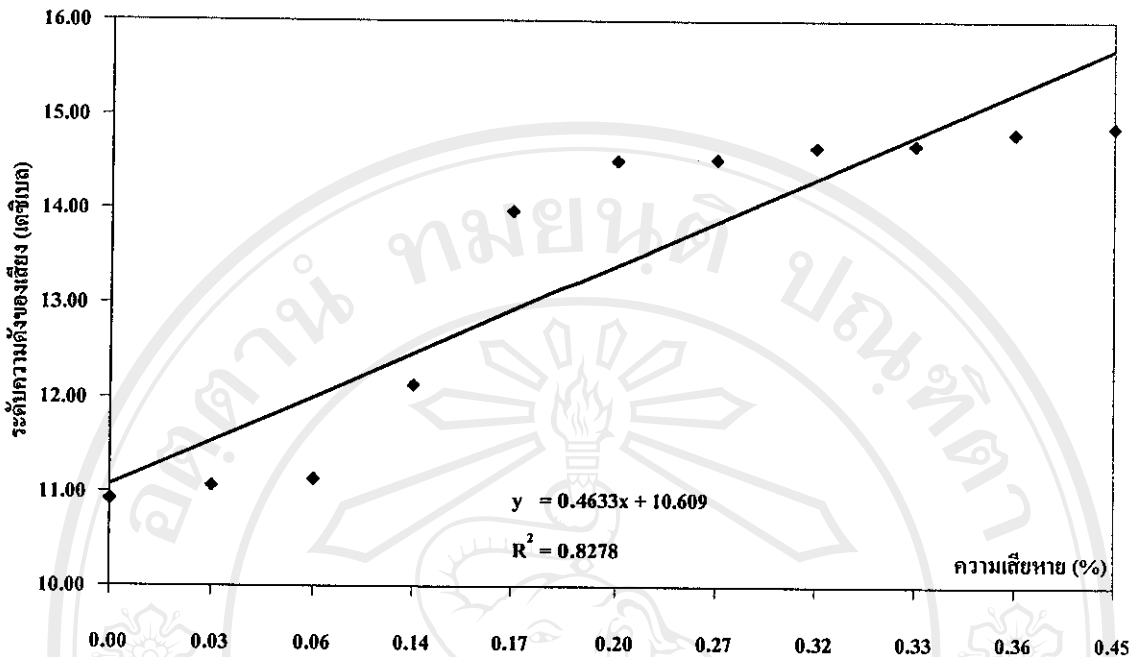
ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดที่เกิดขึ้นในวันที่ 4 คือ $y = 0.4633x + 10.609$ และ $R^2 = 0.8278$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือความเสียหายของเมล็ด (เปอร์เซ็นต์) (ภาพ 18)

ตาราง 14 ความเสียหายของเมล็ดและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อ
ข้าวเปลือกที่อายุ 4 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณตัวหนอน	ความเสียหาย (%)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0.000 ± 0.0000 ^d	10.919 ± 0.0523 ^b
2 (50)	0.030 ± 0.0037 ^d	11.068 ± 0.0440 ^b
3 (100)	0.064 ± 0.0025 ^{cd}	11.135 ± 0.0298 ^b
4 (150)	0.144 ± 0.0073 ^{bcd}	12.129 ± 1.0878 ^b
5 (200)	0.173 ± 0.0164 ^{bcd}	13.970 ± 0.3302 ^a
6 (250)	0.199 ± 0.0544 ^{bcd}	14.510 ± 0.0607 ^a
7 (300)	0.268 ± 0.0037 ^{abc}	14.526 ± 0.0154 ^a
8 (350)	0.317 ± 0.0259 ^{ab}	14.656 ± 0.0591 ^a
9 (400)	0.332 ± 0.0044 ^{ab}	14.682 ± 0.0665 ^a
10 (450)	0.356 ± 0.0058 ^{ab}	14.807 ± 0.0683 ^a
11 (500)	0.454 ± 0.0584 ^a	14.871 ± 0.8756 ^a
%CV	47.57	7.96
LSD	0.22	2.83

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์

ภาพ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 4 วัน หลังจากวางไข่

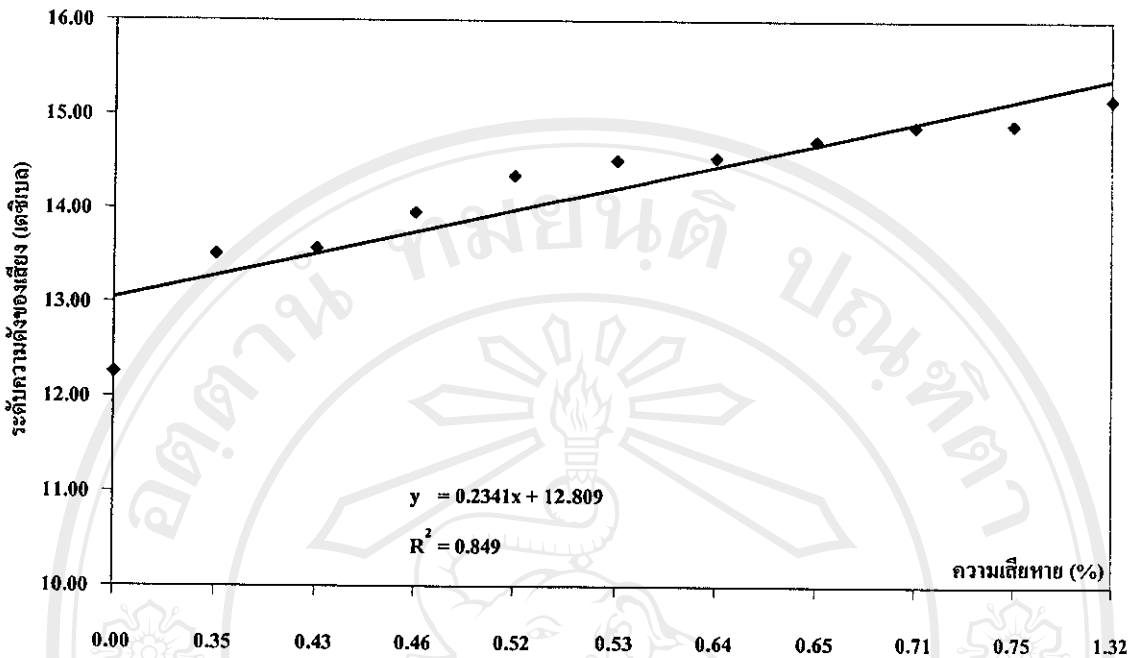
วันที่ 6 เปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดจากการเข้าทำลายของตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกมีการเพิ่มขึ้นจากวันแรกและพบว่าในทุกกรรมวิธีความเสียหายที่เกิดขึ้นมีความแตกต่างกับชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะกรรมวิธี 11 ที่มีความเสียหายเกิดขึ้นมากที่สุดคือ 0.972 เปอร์เซ็นต์ ส่วนกรรมวิธีอื่นๆ มีความเสียหายเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ แต่ยังไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้เพราะตัวหนอนยังมีขนาดเล็กอยู่ มีปริมาณการกินเพิ่มขึ้นไม่มากตามจำนวนของแมลง ทำให้น้ำหนักโดยรวมของเมล็ดไม่แตกต่างจากตอนเริ่มการทดลอง เช่นเดียวกับผลการตรวจวัดเสียงของแมลง ซึ่งจะพบว่าเสียงที่ตรวจวัดได้จากทุกกรรมวิธีมีค่ามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุมที่ตรวจวัดเสียงได้เพียง 12.255 เดซิเบล และในกรรมวิธี 11 มีค่าของเสียงมากที่สุดคือเท่ากับ 15.162 เดซิเบล แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับเสียงของแมลงจากกรรมวิธี 5-10 ที่มีค่าเท่ากับ 14.346 14.515 14.542 14.721 14.878 และ 14.898 เดซิเบล ตามลำดับ (ตาราง 15) การทดลองนี้มี background noise ประมาณ 14.282 เดซิเบล ซึ่งยังคงมีค่าสูงอยู่ เช่นเดียวกับในวันที่ 4 โดยจะสูงกว่าเสียงของแมลงจากกรรมวิธี 2-4 และชุดควบคุม

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดที่เกิดขึ้นในวันที่ 6 คือ $y = 0.2341x + 12.809$ และ $R^2 = 0.8490$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือความเสียหายของเมล็ด (เปอร์เซ็นต์) (ภาพ 19)

ตาราง 15 ความเสียหายของเมล็ดและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อ
ข้าวเปลือกที่อายุ 6 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณตัวหนอน	ความเสียหาย (%)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0.000 ± 0.0000 ^c	12.255 ± 0.4802 ^c
2 (50)	0.352 ± 0.0577 ^d	13.509 ± 0.3254 ^d
3 (100)	0.433 ± 0.0727 ^{cd}	13.570 ± 0.5690 ^{cd}
4 (150)	0.459 ± 0.0106 ^{bcd}	13.954 ± 0.6371 ^{bcd}
5 (200)	0.521 ± 0.0120 ^{bcd}	14.346 ± 0.0813 ^{abcd}
6 (250)	0.534 ± 0.0037 ^{bcd}	14.515 ± 0.0101 ^{abc}
7 (300)	0.636 ± 0.0058 ^{bcd}	14.542 ± 0.0137 ^{ab}
8 (350)	0.648 ± 0.0088 ^b	14.721 ± 0.2080 ^{ab}
9 (400)	0.706 ± 0.0234 ^{abc}	14.878 ± 0.3166 ^{ab}
10 (450)	0.746 ± 0.0533 ^{ab}	14.898 ± 0.1376 ^{ab}
11 (500)	0.972 ± 0.0066 ^a	15.162 ± 0.0293 ^a
%CV	24.01	5.78
LSD	0.28	0.95

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 6 วัน หลังจากวางไข่

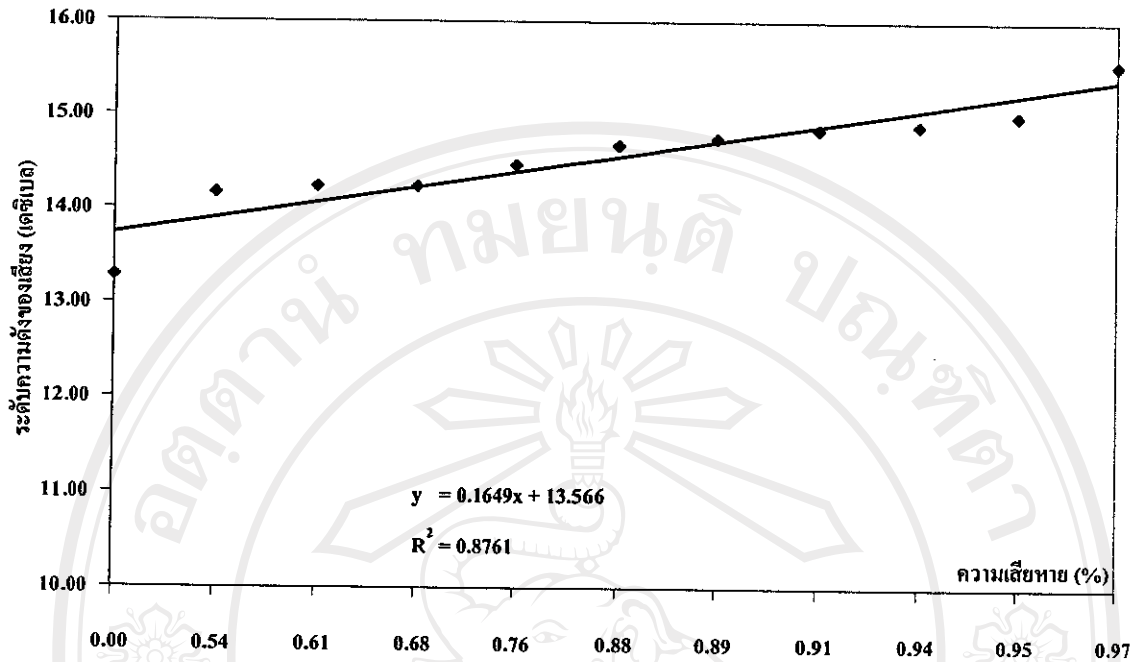
ผลการทดลองในวันที่ 8 เปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ด ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละกรรมวิธีเช่นเดียวกับการทดลองในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทุกกรรมวิธีมีความเสียหายเกิดขึ้นมากกว่าหาคควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ในกรรมวิธี 11 มีความเสียหายของเมล็ดมากที่สุดเท่ากับ 1.289 เปอร์เซ็นต์ แต่สำหรับกรรมวิธีอื่นๆ ยังไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ และจากการตรวจวัดเสียงของแมลงพบว่าเสียงยังเพิ่มขึ้นจากการทดลองในช่วงแรกๆ และตามระดับความเสียหายของเมล็ดที่เกิดขึ้นซึ่งมีความสัมพันธ์กัน โดยจะเห็นได้จากกรรมวิธี 11 ที่มีเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดมากที่สุด เสียงของแมลงมีค่าเท่ากับ 15.547 เดซิเบล โดยมากกว่าทุกกรรมวิธีอย่างมีนัยสำคัญ แต่ในกรรมวิธีอื่นที่มีระดับความเสียหายใกล้เคียงกัน เสียงของแมลงที่ตรวจวัดได้ยังมีค่าไม่แตกต่างกันมากนัก ดังที่ในกรรมวิธี 2-5 หรือ 6-10 ที่มีค่าของเสียงไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตาราง 16) background noise ในการทดลองครั้งนี้มีค่าเฉลี่ยประมาณ 14.336 เดซิเบล

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดที่เกิดขึ้นในวันที่ 8 คือ $y = 0.1649x + 13.566$ และ $R^2 = 0.8761$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือความเสียหายของเมล็ด (เปอร์เซ็นต์) (ภาพ 20)

ตาราง 16 ความเสียหายของเมล็ดและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อ
ข้าวเปลือกที่อายุ 8 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณตัวหนอน	ความเสียหาย (%)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0.000 ± 0.0000 ^c	13.287 ± 0.3051 ^c
2 (50)	0.545 ± 0.0657 ^d	14.165 ± 0.0104 ^d
3 (100)	0.605 ± 0.0740 ^{cd}	14.234 ± 0.0502 ^d
4 (150)	0.678 ± 0.0066 ^{bcd}	14.234 ± 0.0736 ^d
5 (200)	0.764 ± 0.0175 ^{bcd}	14.466 ± 0.0126 ^{cd}
6 (250)	0.881 ± 0.0113 ^{bc}	14.682 ± 0.2439 ^{bc}
7 (300)	0.893 ± 0.0340 ^{bc}	14.752 ± 0.0080 ^{bc}
8 (350)	0.908 ± 0.0519 ^{bc}	14.850 ± 0.1591 ^{bc}
9 (400)	0.940 ± 0.0080 ^b	14.893 ± 0.1612 ^{bc}
10 (450)	0.954 ± 0.0051 ^b	15.000 ± 0.2026 ^b
11 (500)	1.289 ± 0.0077 ^a	15.547 ± 0.0248 ^a
%CV	18.65	2.57
LSD	0.32	0.43

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวดิ่งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมลิคจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 8 วัน หลังจากวางไข่

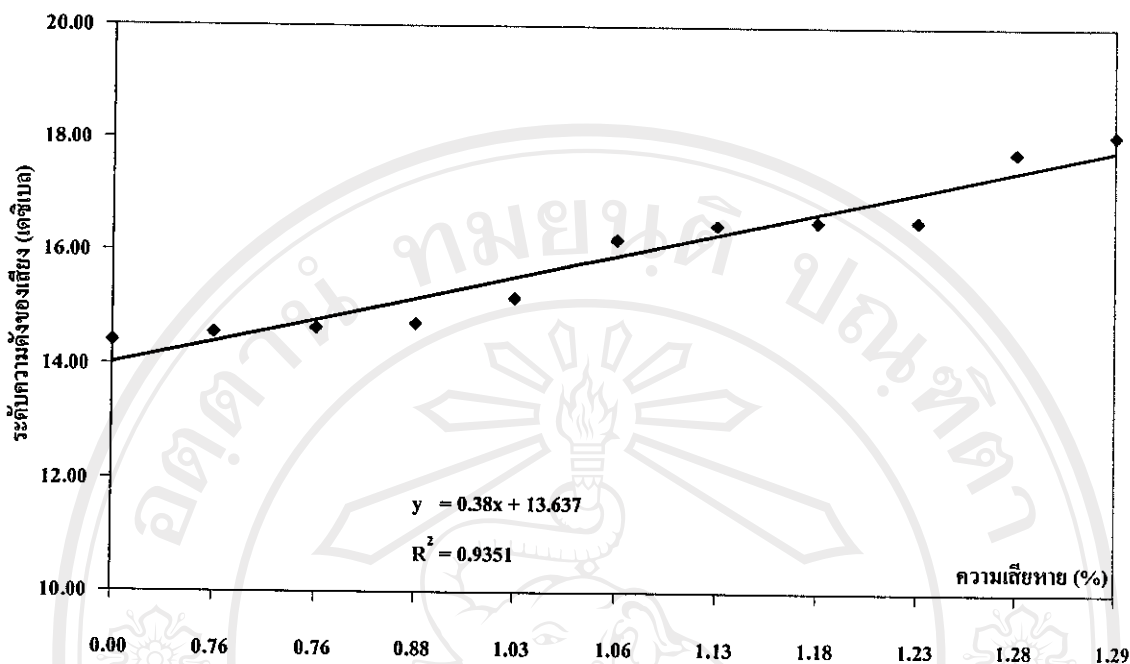
วันที่ 10 ผลการทดลอง พบว่าเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมลิคในช่วงระยะเวลาี้จากทุกกรรมวิธีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุมที่ไม่เกิดความเสียหายกับเมลิคเลย แต่ระหว่างกรรมวิธี 2-11 เกิดความเสียหายขึ้นกับเมลิคเท่ากับ 0.755 0.765 0.879 1.034 1.061 1.131 1.180 1.231 1.278 และ 1.289 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ แม้ว่าระดับความเสียหายจะมีค่าเพิ่มขึ้นแต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ส่วนผลการตรวจวัดเสียงของแมลงพบว่ามีระดับที่ใกล้เคียงกันในแต่ละกรรมวิธี ซึ่งเสียงยังคงเพิ่มขึ้นตามระดับความเสียหาย ในกรรมวิธี 2-7 เสียงของแมลงไม่มีความแตกต่างกันเมื่อเทียบกับชุดควบคุม ซึ่งแตกต่างจากกรรมวิธี 8-11 ที่เสียงมีค่ามากกว่าชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 17) การทดลองนี้มี background noise เฉลี่ยประมาณ 14.200 เดซิเบล ซึ่งมีค่าต่ำกว่าในชุดการทดลองทุกกรรมวิธี แสดงให้เห็นว่าเสียง background noise ส่งผลต่อการตรวจวัดเสียงค่อนข้างน้อย อีกทั้งในระยะนี้มีเสียงของแมลงที่เกิดจากการกินอาหารหรือการเคลื่อนที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เห็นความแตกต่างของเสียงจากทั้งสองแหล่งเป็นได้อย่างดี

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมลิคที่เกิดขึ้นในวันที่ 10 คือ $y = 0.380x + 13.637$ และ $R^2 = 0.9351$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือความเสียหายของเมลิค (เปอร์เซ็นต์) (ภาพ 21)

ตาราง 17 ความเสียหายของเมล็ดและระดับความคั่งของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อ
ข้าวเปลือกที่อายุ 10 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณตัวหนอน	ความเสียหาย (%)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0.000 ± 0.0000 ^b	14.412 ± 0.1663 ^c
2 (50)	0.755 ± 0.0946 ^a	14.557 ± 0.0146 ^{bc}
3 (100)	0.765 ± 0.0785 ^a	14.640 ± 0.0643 ^{bc}
4 (150)	0.879 ± 0.0252 ^a	14.724 ± 0.0130 ^{bc}
5 (200)	1.034 ± 0.0299 ^a	15.171 ± 1.9418 ^{bc}
6 (250)	1.061 ± 0.0281 ^a	16.204 ± 0.7376 ^{abc}
7 (300)	1.131 ± 0.0588 ^a	16.457 ± 0.7122 ^{abc}
8 (350)	1.180 ± 0.0044 ^a	16.527 ± 0.4763 ^{ab}
9 (400)	1.231 ± 0.0084 ^a	16.539 ± 0.4479 ^{ab}
10 (450)	1.278 ± 0.0080 ^a	17.767 ± 0.6428 ^a
11 (500)	1.289 ± 0.2530 ^a	18.086 ± 0.2178 ^a
%CV	35.06	11.21
LSD	0.74	2.06

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของแมล็ดจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 10 วัน หลังจากวางไข่

ในวันที่ 12 ของการทดลองเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของแมล็ดพบว่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามระยะการเจริญของแมลง ซึ่งความเสียหายของแมล็ดในทุกกรรมวิธีมีค่ามากกว่าชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในระหว่างกรรมวิธีต่างๆ นั้นยังมีค่าอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยกรรมวิธี 7-11 มีความเสียหายของแมล็ดที่เกิดขึ้นเท่ากับ 1.370 1.435 1.516 1.562 และ 1.662 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมากกว่ากรรมวิธี 2-5 ที่มีค่าความเสียหายของแมล็ดเท่ากับ 0.982 0.990 1.100 และ 1.264 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ สำหรับกรรมวิธี 6 นั้นพบว่าความเสียหายของแมล็ดที่เกิดขึ้นเท่ากับ 1.268 เปอร์เซ็นต์ ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับกรรมวิธีอื่นๆ ยกเว้นชุดควบคุมที่ความเสียหายของแมล็ดมีค่าน้อยที่สุดคือ 0.100 เปอร์เซ็นต์

เสียงที่เกิดจากกิจกรรมของแมลงในช่วงนี้ มีค่าลดลงเมื่อเทียบกับในวันที่ 10 โดยเสียงของแมลงจากทุกกรรมวิธีมีค่ามากกว่าชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะในกรรมวิธี 11 ที่เสียงมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 16.421 เดซิเบล การที่เสียงแมลงมีค่าลดลงนี้อาจเกิดจากตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือก มีการชะลอกิจกรรมลงเพื่อเปลี่ยนระยะการเจริญหรือทำการลอกคราบ (ตาราง 18) background noise ในการทดลองนี้มีค่าเฉลี่ยประมาณ 14.467 เดซิเบล และมีค่ามากกว่าเสียงจากชุดควบคุม เพราะในชุดควบคุมเสียงจากสภาพแวดล้อมขณะทำการทดลองจะถูกกลดทอนด้วยแมล็ด ซึ่งต่างกับชุดการทดลองที่มีแมลงเข้าทำลายอยู่ภายในแมล็ดแม้ว่าเสียงจากสภาพแวดล้อมจะถูกกลดทอน

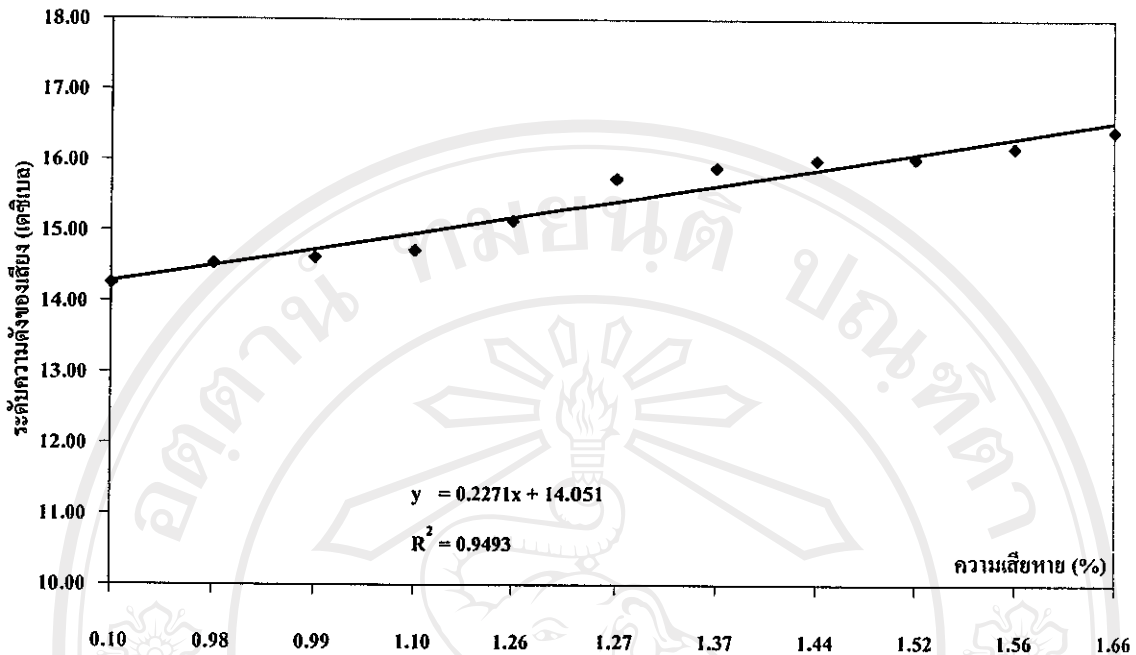
ลงเช่นกัน แต่ในเมล็ดรอบๆ ตัวไมโครโฟนตรวจวัดเสียงยังมีเสียงของแมลงเกิดขึ้นตลอดเวลา และระยะทางระหว่างแหล่งกำเนิดเสียงกับตัวรับเสียงยังอยู่ใกล้กันมาก เสียงในสภาพแวดล้อมขณะตรวจวัดจึงมีผลน้อยต่อการทดลองในครั้งนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดที่เกิดขึ้นในวันที่ 12 คือ $y = 0.2271x + 14.051$ และ $R^2 = 0.9493$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือความเสียหายของเมล็ด (เปอร์เซ็นต์) (ภาพ 22)

ตาราง 18 ความเสียหายของเมล็ดและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 12 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณตัวหนอน	ความเสียหาย (%)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0.100 ± 0.0001 ^c	14.254 ± 0.0105 ^b
2 (50)	0.982 ± 0.0481 ^d	14.534 ± 0.3095 ^f
3 (100)	0.990 ± 0.1052 ^d	14.621 ± 0.6051 ^f
4 (150)	1.100 ± 0.0321 ^{cd}	14.723 ± 0.1006 ^f
5 (200)	1.264 ± 0.0183 ^{bcd}	15.139 ± 0.0425 ^c
6 (250)	1.268 ± 0.0146 ^{abcd}	15.744 ± 0.1565 ^d
7 (300)	1.370 ± 0.0650 ^{abc}	15.896 ± 0.1533 ^{cd}
8 (350)	1.435 ± 0.0055 ^{abc}	16.002 ± 0.0336 ^{bc}
9 (400)	1.516 ± 0.0058 ^{ab}	16.029 ± 0.0279 ^{bc}
10 (450)	1.562 ± 0.0153 ^{ab}	16.187 ± 0.0854 ^{ab}
11 (500)	1.662 ± 0.0102 ^a	16.421 ± 0.0324 ^a
%CV	14.93	1.44
LSD	0.40	0.26

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ด จากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 12 วัน หลังจากวางไข่

วันที่ 14 ระดับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเมล็ด มีแนวโน้มเช่นเดียวกับการทดลองในช่วงที่ผ่านมา กล่าวคือในแต่ละกรรมวิธีความเสียหายของเมล็ดมีค่าเพิ่มขึ้นจากวันที่ 12 ระหว่างกรรมวิธี 2-11 ความเสียหายของเมล็ดที่เกิดขึ้นยังคงมากกว่าชุดควบคุมที่มีค่าเท่ากับ 0.115 เปอร์เซ็นต์ โดยความเสียหายของเมล็ดในกรรมวิธี 9-11 มีค่ามากที่สุดคือ 1.826 1.896 และ 1.919 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ แต่ยังไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับกรรมวิธี 5-8 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

การตรวจวัดเสียงของแมลงในวันที่ 14 ของการทดลองพบว่าเสียงมีค่าเพิ่มขึ้นจากวันที่ 12 และยังคงแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในแต่ละกรรมวิธี โดยจะพบว่ากรรมวิธีที่มีการเข้าทำลายของแมลงอยู่ในเมล็ดข้าวเปลือกคือกรรมวิธี 2-11 เสียงที่เกิดจากกิจกรรมนั้นๆ มีค่ามากกว่าเสียงจากชุดควบคุมที่ไม่มีแมลงเข้าทำลายอยู่ในเมล็ดซึ่งเสียงที่ตรวจวัดได้มีค่าต่ำสุดคือ 14.518 เดซิเบล ส่วนกรรมวิธีที่แมลงมีกิจกรรมซึ่งทำให้เกิดเสียงได้มากที่สุดคือกรรมวิธี 11 ที่ตรวจวัดเสียงได้ถึง 18.662 เดซิเบล มากกว่าเสียงที่ตรวจวัดได้จากกรรมวิธีอื่นๆ รองลงมาคือกรรมวิธี 8-10 ที่มีค่าเท่ากับ 17.534 17.850 และ 17.894 เดซิเบลตามลำดับ ซึ่งหลังจากตัวหนอนผ่านการลอกคราบในวันที่ 12 แล้วจะมีขนาดใหญ่ขึ้น มีกิจกรรมการกินอาหารหรือการเคลื่อนที่ที่จะทำให้เกิดเสียงได้มากกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับผลการตรวจวัดเสียงจากการทดลองนี้ (ตาราง 19) ส่วน background noise มีค่า

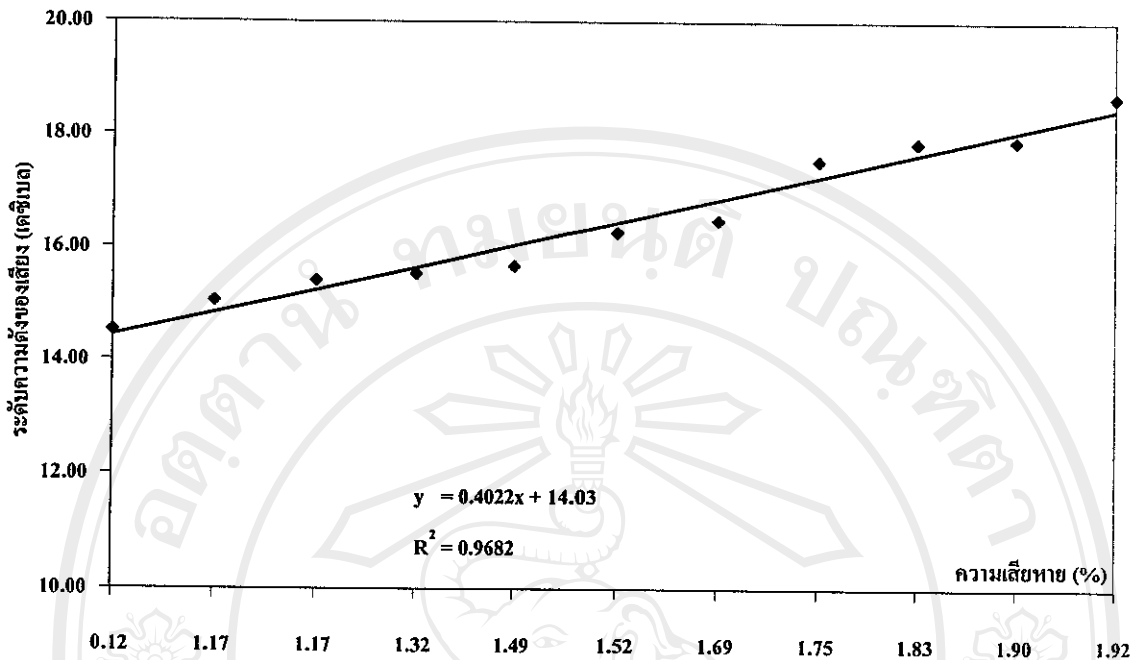
เฉลี่ยประมาณ 14.045 เดซิเบล ซึ่งน้อยกว่าเสียงที่ตรวจวัดจากทุกชุดการทดลอง แสดงว่าเสียงที่ตรวจวัดได้จากกรรมวิธีต่างๆ นั้นเป็นเสียงที่เกิดขึ้นจากแมลงเป็นส่วนใหญ่

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดที่เกิดขึ้นในวันที่ 14 คือ $y = 0.4022x + 14.03$ และ $R^2 = 0.9682$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือความเสียหายของเมล็ด (เปอร์เซ็นต์) (ภาพ 23)

ตาราง 19 ความเสียหายของเมล็ดและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 14 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณตัวหนอน	ความเสียหาย (%)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0.115 ± 0.0018 ^d	14.518 ± 0.0177 ^f
2 (50)	1.171 ± 0.1274 ^c	15.049 ± 0.2313 ^c
3 (100)	1.174 ± 0.0975 ^c	15.407 ± 0.0815 ^{dc}
4 (150)	1.321 ± 0.0354 ^{bc}	15.532 ± 0.0292 ^d
5 (200)	1.491 ± 0.0077 ^{abc}	15.670 ± 0.0060 ^d
6 (250)	1.521 ± 0.0164 ^{abc}	16.272 ± 0.1064 ^c
7 (300)	1.689 ± 0.0873 ^{ab}	16.480 ± 0.0385 ^c
8 (350)	1.754 ± 0.0124 ^{ab}	17.534 ± 0.0122 ^b
9 (400)	1.826 ± 0.0183 ^a	17.850 ± 0.2298 ^b
10 (450)	1.896 ± 0.0073 ^a	17.894 ± 0.2246 ^b
11 (500)	1.919 ± 0.0128 ^a	18.662 ± 0.2729 ^a
%CV	15.30	2.21
LSD	0.49	0.42

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 14 วัน หลังจากวางไข่

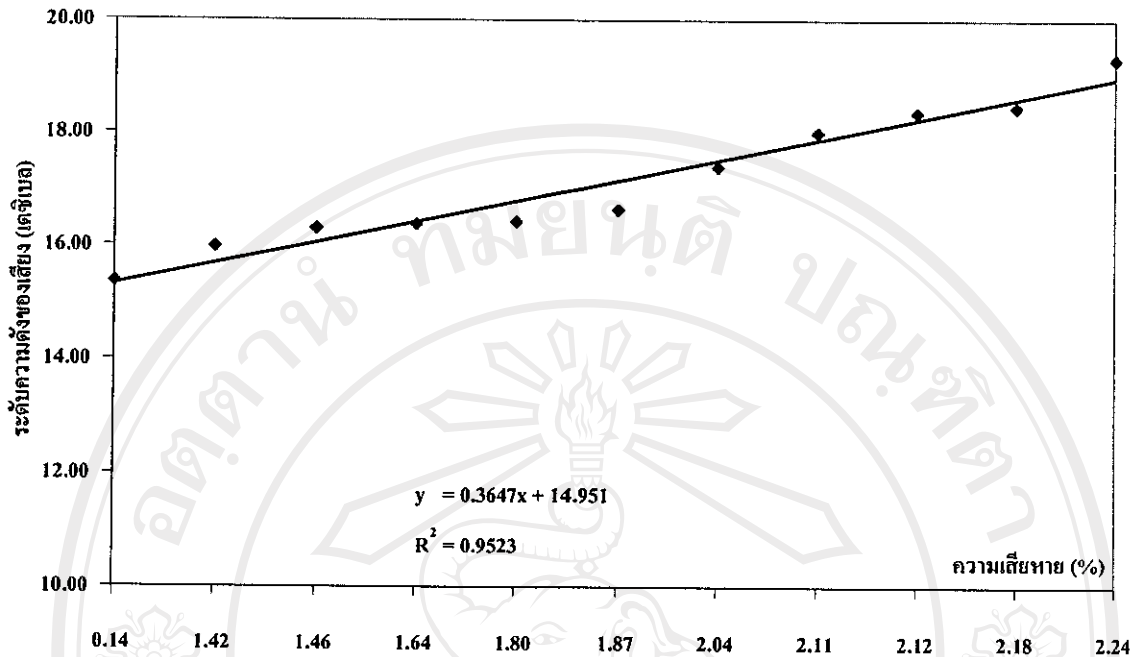
ในวันที่ 16 ของการทดลอง ช่วงระยะเวลานี้ตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกมีการเจริญเติบโตเต็มที่ และมีการกินอาหารหรือการเคลื่อนที่ภายในเมล็ดอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความเสียหายของเมล็ดและเสียงของแมลงที่ตรวจวัดได้มีค่าเพิ่มขึ้นกว่าเดิม โดยกรรมวิธี 11 เกิดความเสียหายของเมล็ดมากที่สุดคือ 2.240 เปอร์เซ็นต์ แต่ยังไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับความเสียหายในกรรมวิธี 5-10 ที่มีค่าเท่ากับ 1.80 1.871 2.036 2.113 2.120 และ 2.180 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ในทุกกรรมวิธีความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีค่ามากกว่าชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ดังที่กล่าวแล้วว่าในระยะนี้เป็นระยะการเจริญสูงสุดของตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือก การตรวจวัดเสียงที่เกิดจากกิจกรรมของแมลงจึงมีค่ามากกว่าเมื่อเทียบกับช่วงเวลาอื่นๆ โดยจะเห็นได้ชัดเจนในกรรมวิธีที่ 11 ซึ่งสามารถตรวจวัดเสียงได้ถึง 19.309 เดซิเบล เช่นเดียวกับกรรมวิธี 9 และ 10 ที่มีค่าเท่ากับ 18.355 และ 18.455 เดซิเบล โดยมีค่ามากกว่าเสียงจากชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในกรรมวิธี 2-5 เสียงที่ตรวจวัดได้กลับไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับชุดควบคุมถึงแม้จะมีค่ามากกว่าก็ตาม (ตาราง 20) และตลอดการทดลองนี้ background noise มีค่าเฉลี่ยประมาณ 14.421 เดซิเบล แสดงว่าช่วงระยะเวลานี้แมลงมีความสามารถในการทำให้เกิดเสียงได้ดีสำหรับการตรวจวัด โดยมีผลกระทบจากเสียง background noise ที่เข้ามาเกี่ยวข้องน้อยมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดที่เกิดขึ้นในวันที่ 16 คือ $y = 0.3647x + 14.951$ และ $R^2 = 0.9523$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือความเสียหายของเมล็ด (เปอร์เซ็นต์) (ภาพ 24)

ตาราง 20 ความเสียหายของเมล็ดและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 16 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณตัวหนอน	ความเสียหาย (%)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0.135 ± 0.0018 ^c	15.358 ± 0.2118 ^c
2 (50)	1.416 ± 0.1636 ^d	15.971 ± 0.2037 ^{dc}
3 (100)	1.457 ± 0.1377 ^{cd}	16.293 ± 0.0146 ^{cdc}
4 (150)	1.636 ± 0.0387 ^{bcd}	16.368 ± 0.0444 ^{cdc}
5 (200)	1.801 ± 0.0208 ^{abcd}	16.410 ± 0.0347 ^{cdc}
6 (250)	1.871 ± 0.0128 ^{abcd}	16.625 ± 0.1383 ^{cd}
7 (300)	2.036 ± 0.0643 ^{abc}	17.386 ± 1.2637 ^{bc}
8 (350)	2.113 ± 0.0157 ^{ab}	18.000 ± 0.0593 ^b
9 (400)	2.120 ± 0.0212 ^{ab}	18.355 ± 0.2967 ^{ab}
10 (450)	2.180 ± 0.0073 ^{ab}	18.455 ± 0.3442 ^{ab}
11 (500)	2.240 ± 0.0146 ^a	19.309 ± 0.0586 ^a
%CV	15.47	5.97
LSD	0.59	1.18

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวดิ่งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของแมล็ดจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 16 วัน หลังจากวางไข่

วันที่ 18 เปอร์เซ็นต์ความเสียหายของแมล็ดในช่วงระยะเวลานี้มีค่าใกล้เคียงกัน โดยพบว่าการวิธี 5-11 ความเสียหายของแมล็ดที่เกิดขึ้นไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.049 2.128 2.324 2.408 2.413 2.508 และ 2.525 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ และมีค่ามากกว่าชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ส่งผลให้เสียงที่ตรวจวัดได้มีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ แม้ว่าจะมีค่าเพิ่มขึ้นเป็นลำดับคือ 14.839 15.184 15.420 15.552 15.609 15.699 และ 15.882 เดซิเบล เช่นเดียวกับกรรมวิธี 2-4 ที่มีความเสียหายของแมล็ดในระดับใกล้เคียงกันคือ 1.586 1.679 และ 1.833 เปอร์เซ็นต์ ผลการตรวจวัดเสียงของแมลงมีค่าเท่ากับ 14.369 14.555 และ 14.582 เดซิเบล ตามลำดับ จึงไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ (ตาราง 21) เสียง background noise ตลอดการทดลองครั้งนี้มีค่าประมาณ 14.363 เดซิเบล

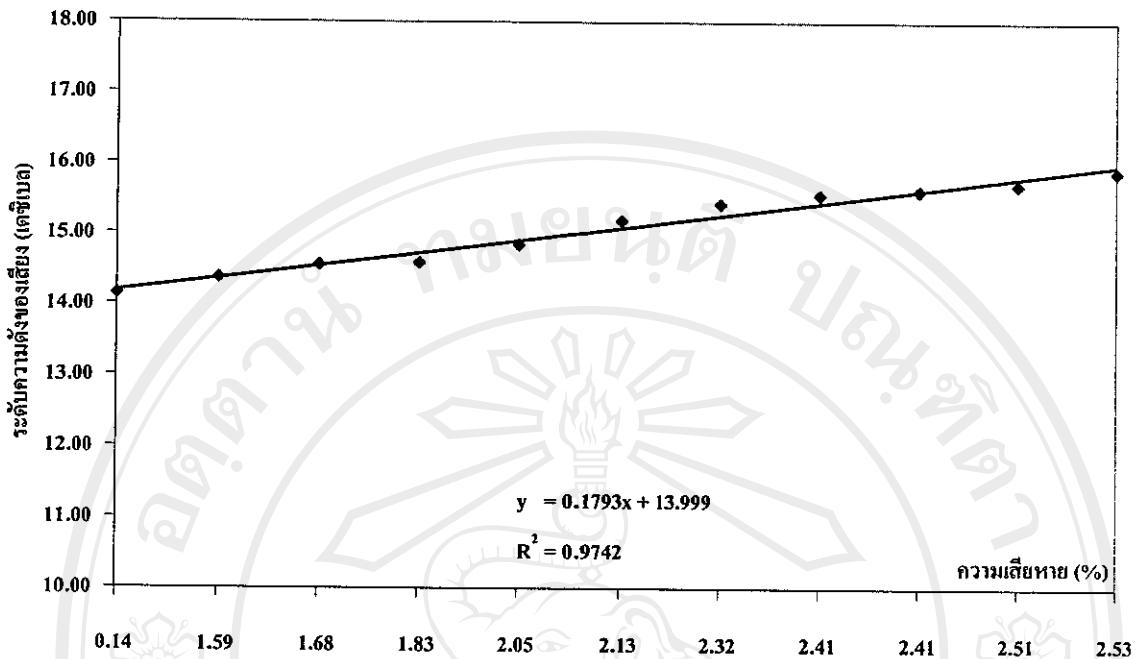
ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของแมล็ดที่เกิดขึ้นในวันที่ 18 คือ $y = 0.1793x + 13.999$ และ $R^2 = 0.9742$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือความเสียหายของแมล็ด (เปอร์เซ็นต์) (ภาพ 25)

ตาราง 21 ความเสียหายของเมล็ดและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อ
ข้าวเปลือกที่อายุ 18 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณตัวหนอน	ความเสียหาย (%)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0.140 ± 0.0000 ^d	14.137 ± 0.0316 ^d
2 (50)	1.586 ± 0.1681 ^c	14.369 ± 0.0442 ^{cd}
3 (100)	1.679 ± 0.1450 ^c	14.555 ± 0.0218 ^{bcd}
4 (150)	1.833 ± 0.0398 ^{bc}	14.582 ± 0.0153 ^{bcd}
5 (200)	2.049 ± 0.0018 ^{abc}	14.839 ± 0.5904 ^{abcd}
6 (250)	2.128 ± 0.0204 ^{abc}	15.184 ± 0.1867 ^{abcd}
7 (300)	2.324 ± 0.0796 ^{ab}	15.420 ± 0.2956 ^{abc}
8 (350)	2.408 ± 0.0299 ^{ab}	15.552 ± 0.0165 ^{abc}
9 (400)	2.413 ± 0.0091 ^{ab}	15.609 ± 0.0173 ^{ab}
10 (450)	2.508 ± 0.0073 ^a	15.699 ± 0.0339 ^{ab}
11 (500)	2.525 ± 0.0157 ^a	15.882 ± 1.2426 ^a
%CV	14.44	6.96
LSD	0.62	1.21

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี

ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 25 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ด จากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 18 วัน หลังจากวางไข่

ผลการทดลองในวันที่ 20 ยังคงมีแนวโน้มใกล้เคียงกับวันที่ 18 ทั้งนี้เพราะแมลงอาจอยู่ในระยะการเจริญเดียวกันคือระยะคักแต่ ความเสียหายของเมล็ดในช่วงนี้พบว่าเพิ่มขึ้นจากวันที่ 18 ไม่มากนัก แต่ยังมีแนวโน้มเช่นเดียวกันคือความเสียหายของเมล็ดจากกรรมวิธี 5-11 มีค่าระหว่าง 2.207 ถึง 2.834 เปอร์เซ็นต์ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติและเมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุมที่มีค่าเท่ากับ 0.150 เปอร์เซ็นต์ พบว่ามีค่ามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อดูผลการตรวจวัดเสียงแล้วพบว่าในกรรมวิธี 2-11 นั้นเสียงของแมลงไม่มีความแตกต่างกันโดยมีค่าระหว่าง 14.299 ถึง 15.756 เดซิเบล และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับชุดควบคุม เสียงของแมลงในกรรมวิธี 2-6 ยังไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ในขณะที่กรรมวิธี 7-11 เสียงนั้นมีค่ามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ อาจเป็นเพราะช่วงเวลาดังกล่าวเป็นระยะที่แมลงมีกิจกรรมลดลงเสียงที่ตรวจวัดได้ส่วนใหญ่จะเกิดจากการเคลื่อนที่ของแมลงซึ่งไม่เพียงพอที่จะแสดงให้เห็นความแตกต่างของระดับเสียงได้อย่างชัดเจน (ตาราง 22) ส่วน background noise ในการทดลองครั้งนี้มีค่าเฉลี่ยประมาณ 14.307 เดซิเบล

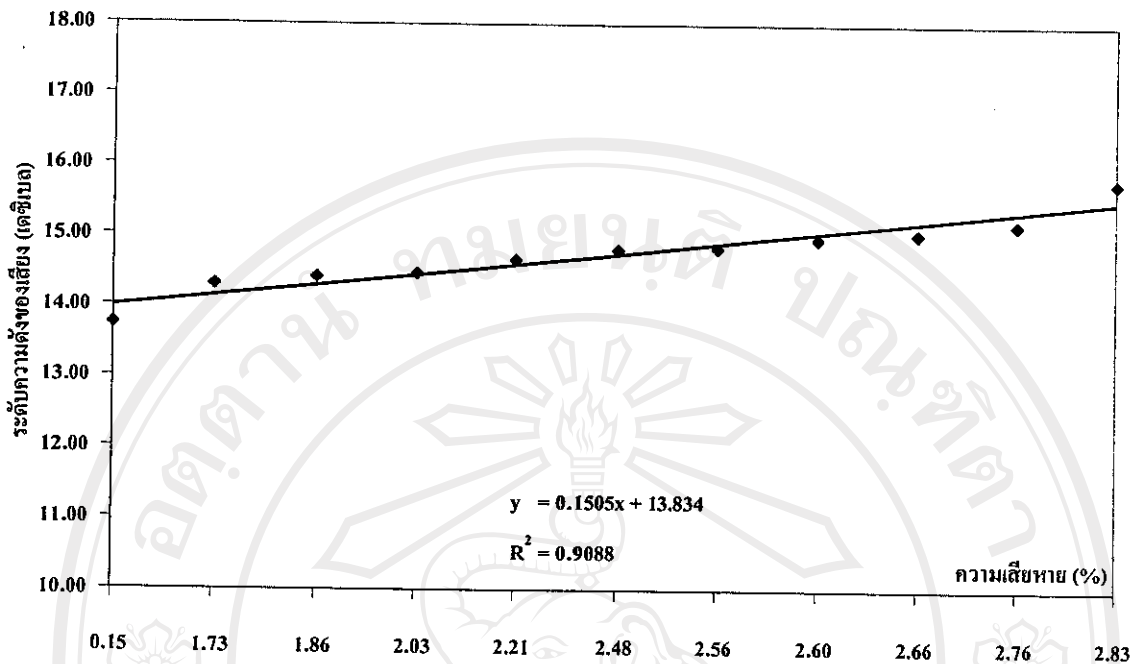
ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดที่เกิดขึ้นในวันที่ 20 คือ $y = 0.1505x + 13.834$ และ $R^2 = 0.9088$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือความเสียหายของเมล็ด (เปอร์เซ็นต์) (ภาพ 26)

ตาราง 22 ความเสียหายของเมล็ดและระดับความดั่งของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อ
ข้าวเปลือกที่อายุ 20 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณตัวหนอน	ความเสียหาย (%)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0.150 ± 0.0000 ^c	13.740 ± 1.1949 ^c
2 (50)	1.728 ± 0.1935 ^d	14.299 ± 0.1881 ^{bc}
3 (100)	1.861 ± 0.1530 ^{cd}	14.409 ± 0.0662 ^{bc}
4 (150)	2.032 ± 0.0380 ^{bcd}	14.462 ± 0.3440 ^{bc}
5 (200)	2.207 ± 0.0128 ^{abcd}	14.658 ± 0.0457 ^{bc}
6 (250)	2.483 ± 0.0157 ^{abc}	14.801 ± 0.0136 ^{abc}
7 (300)	2.556 ± 0.0935 ^{ab}	14.827 ± 0.0305 ^{ab}
8 (350)	2.598 ± 0.0336 ^{ab}	14.958 ± 0.0241 ^{ab}
9 (400)	2.660 ± 0.0044 ^{ab}	15.029 ± 0.0644 ^{ab}
10 (450)	2.756 ± 0.0190 ^a	15.162 ± 0.0418 ^{ab}
11 (500)	2.834 ± 0.0073 ^a	15.756 ± 0.1140 ^a
%CV	14.55	6.36
LSD	0.69	1.08

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 26 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ด จากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 20 วัน หลังจากวางไข่

ผลการทดลองในวันที่ 22 เป็นช่วงที่ตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกกลายเป็นตัวเต็มวัย ความเสียหายของเมล็ดมีค่าเพิ่มขึ้นจากช่วงระยะก่อนหน้านี้อย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากเป็นความเสียหายทั้งหมดหลังจากที่ตัวเต็มวัยเจาะออกจากเมล็ดข้าวเปลือกและได้กำจัดสิ่งปนเปื้อนต่างๆ ที่เกิดจากการทำลายของแมลงออกแล้ว ผลการทดลองพบว่าในทุกกรรมวิธีมีความแตกต่างของระดับความเสียหายของเมล็ดอยู่ 2 กลุ่มใหญ่ คือกรรมวิธี 7-11 ที่ความเสียหายของเมล็ดมีค่ามากที่สุดตามลำดับดังนี้คือ 4.156 4.226 4.335 4.384 และ 4.544 เปอร์เซ็นต์ และกรรมวิธี 2-6 ที่เกิดความเสียหายขึ้นกับเมล็ดรองลงมาคือ 2.759 2.975 3.392 3.703 และ 3.713 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ซึ่งความเสียหายของเมล็ดจากทั้ง 2 กลุ่มนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุมแล้วมีค่ามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ส่วนเสียงของแมลงที่ตรวจวัดได้ในช่วงนี้จะเกิดจากการเคลื่อนที่ของตัวเต็มวัยผีเสื้อข้าวเปลือก ทั้งจากการเจาะออกจากเมล็ดข้าวและการเคลื่อนที่ภายในกองเมล็ด ซึ่งทำให้เกิดเสียงหรือเกิดการสั่นสะเทือนขึ้น โดยเสียงมีค่าใกล้เคียงกับเสียงที่เกิดจากการกัดแทะเมล็ดของตัวหนอน การเพิ่มขึ้นของเสียงแมลงเป็นไปตามการเพิ่มระดับความเสียหายของเมล็ดและจำนวนแมลงที่เข้าทำลาย ผลการตรวจวัดเสียงของแมลงพบว่าเสียงจากกรรมวิธี 11 ที่มีความเสียหายเกิดขึ้นสูงสุดและมีจำนวนตัวเต็มวัยถึง 418 ตัว เสียงมีค่าเท่ากับ 19.206 เดซิเบล ซึ่งมากกว่ากรรมวิธีอื่น และในกรรมวิธี 2-10 เสียงของแมลงมีค่ามากกว่าชุดควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

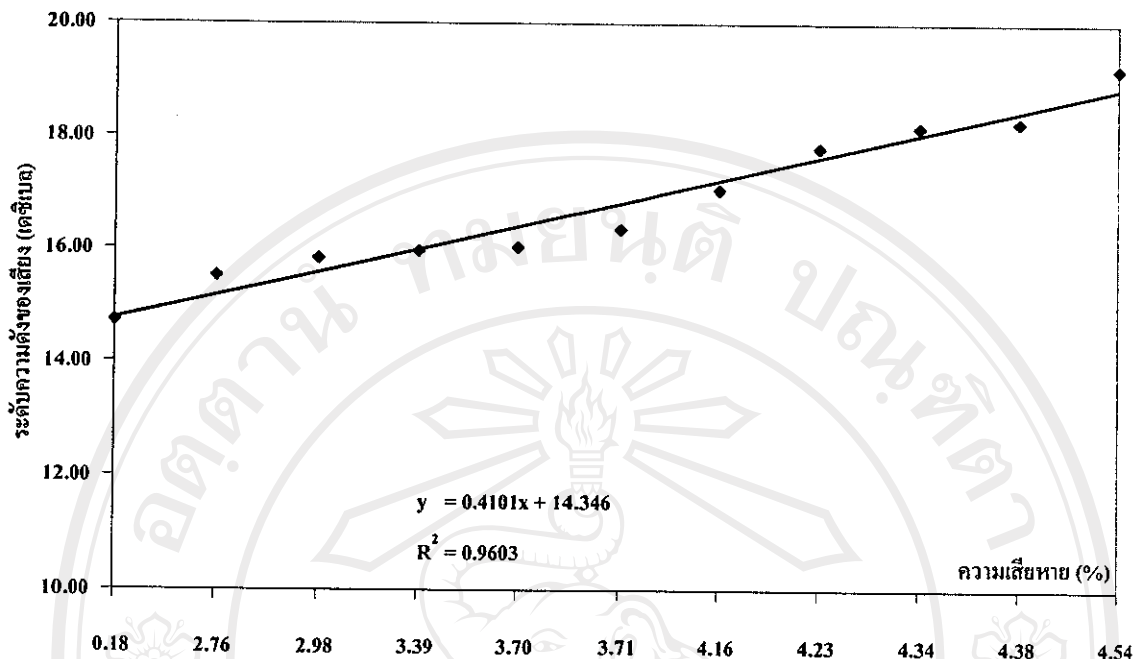
ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ (ตาราง 23) การทดลองครั้งนี้ background noise มีค่าเฉลี่ยประมาณ 14.338 เดซิเบล

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดที่เกิดขึ้นในวันที่ 22 คือ $y = 0.4101x + 14.346$ และ $R^2 = 0.9603$ เมื่อ y คือระดับความดังของเสียงแมลง (เดซิเบล) และ x คือความเสียหายของเมล็ด (เปอร์เซ็นต์) (ภาพ 27)

ตาราง 23 ความเสียหายของเมล็ดและระดับความดังของเสียงจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 22 วัน หลังจากวางไข่

กรรมวิธี : ปริมาณตัวหนอน	ความเสียหาย (%)	เสียงจากแมลง (เดซิเบล)
1 (0)	0.175 ± 0.0018 ^d	14.714 ± 0.1413 ^f
2 (50)	2.759 ± 0.3356 ^c	15.516 ± 0.0078 ^c
3 (100)	2.975 ± 0.2954 ^{bc}	15.829 ± 0.1262 ^{dc}
4 (150)	3.392 ± 0.0811 ^{abc}	15.962 ± 0.1738 ^{dc}
5 (200)	3.703 ± 0.0245 ^{abc}	16.031 ± 0.1124 ^{dc}
6 (250)	3.713 ± 0.1355 ^{abc}	16.347 ± 0.0633 ^d
7 (300)	4.156 ± 0.0643 ^{ab}	17.053 ± 0.2670 ^c
8 (350)	4.226 ± 0.0527 ^a	17.798 ± 0.6344 ^b
9 (400)	4.335 ± 0.0442 ^a	18.164 ± 0.0280 ^b
10 (450)	4.384 ± 0.0058 ^a	18.254 ± 0.0493 ^b
11 (500)	4.544 ± 0.0073 ^a	19.206 ± 0.0309 ^a
%CV	15.62	3.29
LSD	1.20	0.64

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจาก 3 ซ้ำ / กรรมวิธี
จำนวนแมลงหลังสิ้นสุดการทดลอง
ตัวอักษรหลังตัวเลขที่แตกต่างกันในแนวตั้งแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ภาพ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความดังของเสียงแมลง กับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดจากการเข้าทำลายของหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกที่อายุ 22 วัน หลังจากวางไข่

การเปลี่ยนแปลงระดับเสียงของตัวหนอนผีเสื้อข้าวเปลือกในระหว่างวันที่ 4-22 (ตาราง 14-23) พบว่าในทุกกรรมวิธีเสียงของแมลงมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ด และระยะการเจริญเติบโตของแมลง ซึ่งมีแนวโน้มเช่นเดียวกับผลการทดลองที่ 2 คือเสียงของแมลงจะเพิ่มขึ้นจากวันที่ 4 และลดระดับลงในช่วงวันที่ 12 จากนั้นจึงปรับสูงขึ้นอีกครั้ง โดยเสียงมีค่าสูงที่สุดในช่วงวันที่ 16 ก่อนจะชะลอลงในระหว่างวันที่ 18-20 แล้วจึงกลับเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในวันที่ 22 ของการทดลอง (ภาพ 28)

การหาความสัมพันธ์ระหว่างเปอร์เซ็นต์ความเสียหายของเมล็ดข้าวเปลือกกับระดับเสียงของผีเสื้อข้าวเปลือกที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาต่างๆ ตลอดช่วงวงจรชีวิต (ภาพ 29) ด้วยการวิเคราะห์แบบ multiple regression ได้สมการความสัมพันธ์ดังนี้

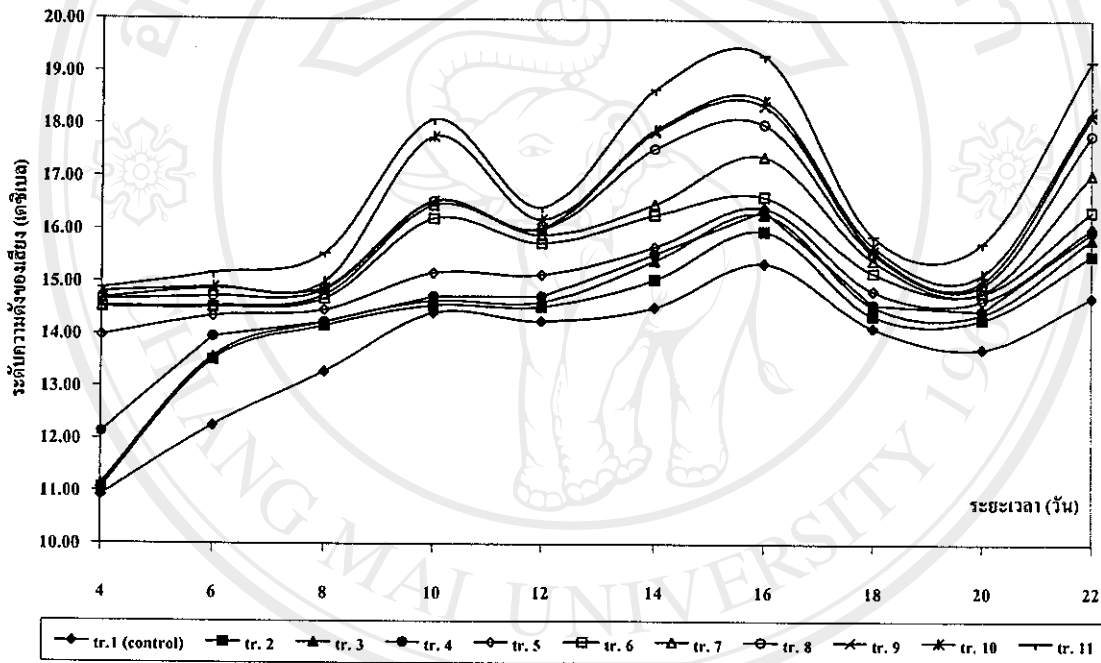
$$y = 0.173 x_1 + 0.128 x_2 - 2.874, R^2 = 0.6919$$

เมื่อ	y	คือ	ความเสียหายของเมล็ด (เปอร์เซ็นต์)
	x_1	คือ	ระยะเวลาหลังจากวางไข่ (วัน)
	x_2	คือ	ระดับเสียงของแมลง (เดซิเบล)

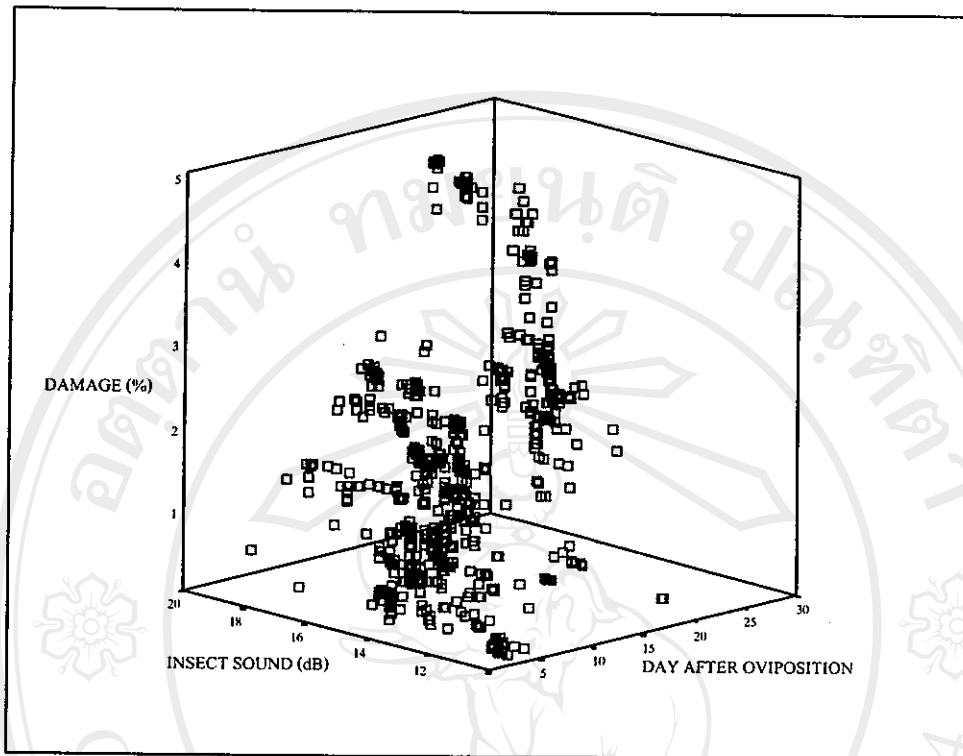
จากผลการทดลองดังกล่าวถ้าไม่มีปัจจัยทางด้านเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง จะได้สมการความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเสียหายของเมล็ดข้าวเปลือกกับระดับเสียงของพีเอชไอข้าวเปลือก ด้วยการวิเคราะห์แบบ multiple regression ดังนี้

$$y = 0.343x - 3.830, R^2 = 0.3130$$

เมื่อ y คือ ความเสียหายของเมล็ด (เปอร์เซ็นต์)
x คือ ระดับเสียงของแมลง (เดซิเบล)

ภาพ 28 การเปลี่ยนแปลงระดับของเสียงพีเอชไอข้าวเปลือกในแต่ละช่วงการเจริญเติบโต ตามระดับความเสียหายของเมล็ด

ภาพ 29 เปอร์เซนต์ความเสียหายของเมล็ดข้าวเปลือก ระดับเสียงจากการเข้าทำลายของแมลง และระยะเวลาหลังจากวางไข่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved